

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศทำให้ประเทศไทยได้รับผลกระทบในหลายๆด้าน ทั้งทางด้านบวกและด้านลบ การหลั่งไหลเข้ามาของวัฒนธรรมตะวันตก ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การคมนาคม การติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศที่สะดวกรวดเร็ว ทำให้เกิดภาวะโลกไร้พรมแดน สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อแนวความคิดและการปฏิบัติตนของเด็กและเยาวชนไทย โดยเด็กวัยรุ่นไทยจะมีการเลียนแบบวัฒนธรรมต่างชาติ และการรับเอาอารยธรรมจากตะวันตกเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างชายหญิงเมื่อมีการนัดพบ (Dating) ประยูรศรี มณีศรี (2532) กล่าวว่า วัยรุ่นในปัจจุบันมีความสัมพันธ์ทางเพศอย่างเปิดเผยและลึกซึ้งขึ้น นับตั้งแต่การจับเนื้อต้องตัว การกอดจูบ การเล้าโลมกันไปจนถึงการมีเพศสัมพันธ์กัน ซึ่งการแสดงพฤติกรรมดังกล่าวของเด็กวัยรุ่นกระทำทั้งในที่ลับตาคนและในที่สาธารณะ วันทนี วาสิกะสิน (นงลักษณ์ เอมประดิษฐ์ และคณะ , 2540) กล่าวว่า การนัดพบหมายถึง การนัดหมายที่มักจะเรียกว่า “ออกเดท” เป็นการนัดพบกันระหว่างคนหนุ่มสาว เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้มีการคบหาสมาคมกันระหว่างเพศตรงข้าม ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเลือกบุคคลที่ตนชอบ โดยอาจอยู่ภายในสายตาของบิดามารดา หรือญาติผู้ใหญ่หรือไม่ก็ได้ การนัดพบของหนุ่มสาวไม่จำเป็นต้องลงเอยด้วยการแต่งงานเสมอไปทุกคู่ ความสัมพันธ์อาจสิ้นสุดได้โดยไม่มีข้อผูกพันต่อกัน การนัดพบส่วนใหญ่จะที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำไปสู่การพิจารณาเลือกคู่ครอง โดยอาจเป็นลักษณะการนัดพบเป็นกลุ่มมาก่อน โดยมีเพื่อนฝูงหรือญาติร่วมกลุ่มไปด้วย จนกว่าจะพบคนถูกใจแล้วจึงจะแยกตัวออกไปเฉพาะคู่ของตน ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าการนัดพบของคนสองคนเป็นเรื่องที่ไม่แปลก โดยเฉพาะในชุมชนเมือง เช่น ในกรุงเทพมหานคร ดังจะเห็นวัยรุ่นหนุ่มสาวเดินเกาะเกี่ยวกันเที่ยวเตร่เป็นคู่ๆ

การแสดงออกถึงพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในปัจจุบันเริ่มเห็นเด่นชัดกว่าแต่ก่อนเพราะการยึดมั่นในวัฒนธรรมของชาติในวัยรุ่นลดน้อยลง การถ่ายทอดวัฒนธรรมจากประเทศตะวันตกเข้ามามีอิทธิพลต่อวัยรุ่น เช่น การแต่งกาย อิสระเสรีทางเพศ ความใกล้ชิดสนิทสนมกันง่ายของวัยรุ่นชายหญิง ประกอบกับอิทธิพลของภาพยนตร์ ซีดี วีดีโออนาจารที่หาดูกันง่าย สถานะเรียมย์ที่วัยรุ่นใช้ในการนัดพบ สิ่งเหล่านี้ทำให้วัยรุ่นขาดความยับยั้งคิด ปล่อยตัวปล่อยใจให้เป็นไปตามความปรารถนาของธรรมชาติจนลืมขนบธรรมเนียมอันดีงามของไทยในอดีตซึ่งตามประเพณีไทยในอดีตนั้น ผู้ชาย

จะไม่ถูกเนื้อต้องตัวผู้หญิงก่อนการสมรส ถ้าผู้ชายจับมือถือแขนผู้หญิง ผู้ชายจะต้องทำขวัญ หรือ จะต้องทำการสู่ขอหมั้นหมายให้เรียบร้อยก่อน หญิงสาวผู้นั้นจึงจะไม่เสียหาย ถ้าฝ่ายชายถูกเนื้อต้องตัวต้องถือว่าเสียความบริสุทธิ์ไปแล้ว (พรณี ฉัตรพลรักษ์, 2534) เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันค่านิยมเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวต่อกันของคนหนุ่มสาวเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับค่านิยมจะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมมนุษย์โดยค่านิยมที่เปลี่ยนไปทำให้มีการยอมรับในพฤติกรรมบางอย่างมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมที่ชายหญิงปฏิบัติต่อกัน ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ไม่ได้เป็นไปตามแนวทางจริยธรรม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนการอบรมสั่งสอนที่สืบทอดกันมาจากอดีต เช่น การถูกเนื้อต้องตัวกันระหว่างชายหญิง การเดินจู๋มมือกัน เป็นต้น

ปัญหาการเปลี่ยนแปลงเกณฑ์การตัดสินหรือการกำหนดคุณค่าของพฤติกรรมที่ชายหญิงปฏิบัติต่อกันจึงเป็นปัญหาทางสังคม กล่าวคือ พฤติกรรมบางอย่างในอดีตเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงเมื่อมีการนัดพบกัน แต่สิ่งเหล่านี้ในปัจจุบันมีการยอมรับพฤติกรรมนี้มากขึ้นและถ้าสังคมตัดสินว่าพฤติกรรมนี้เป็นเรื่องธรรมดา พฤติกรรมนี้ก็จะได้รับยอมรับและมีแนวโน้มจะปฏิบัติตามกัน ซึ่งเป็นปัญหาที่บิดามารดาและผู้เกี่ยวข้องกับเยาวชนมีความห่วงใยมากเป็นพิเศษ เพราะเป็นสิ่งที่ขัดกับขนบธรรมเนียมไทยที่มีมาในอดีต และเป็นเรื่องที่แก้ไขได้ยาก ดังนั้นจรรยาวิพากษ์(moral judgement) หรือการตัดสินหรือการกำหนดคุณค่าของการกระทำ ความประพฤติของบุคคลในทางจริยธรรมว่าถูกต้อง เหมาะสม หรือผิดอย่างไร (Kohlberg, 1958 อ้างถึงใน Hoffman & Hoffman, 1964) จึงเป็นเรื่องที่สำคัญ โดยเฉพาะจรรยาวิพากษ์ของวัยรุ่นไทยที่มีต่อเรื่องพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในการนัดพบระหว่างชายและหญิง ผู้วิจัยเห็นว่าเรื่องนี้เป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากอดีตมาสู่ปัจจุบันและยังมีผลต่อพฤติกรรมโดยทั่วไปของวัยรุ่นไทยในเรื่องของการนัดพบกันของคนหนุ่มสาว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาจรรยาวิพากษ์ของวัยรุ่นไทยในเขตกรุงเทพมหานครในปัจจุบันที่มีต่อพฤติกรรมการนัดพบระหว่างชายและหญิงว่ามีลักษณะเช่นไร และเปลี่ยนไปจากความเชื่อในสิ่งที่ควรจะเป็นในอดีตอย่างไร

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาจรรยาวิพากษ์ของวัยรุ่นเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์ดพระหว่างชายหญิงในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

ความหมายของวัยรุ่น

คำว่า “วัยรุ่น” ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Adolescence” มาจากคำกริยาในภาษาละตินว่า “Adolescere” ซึ่งหมายถึง การก้าวไปสู่วุฒิภาวะ (To grow into maturity) หรือเป็นวัยที่พัฒนามาจากสถานะความเป็นเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ โดยจะต้องมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ไปพร้อมๆกัน ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา (Herlock , 1974)

Hall (1964) ได้กล่าวถึงวัยรุ่นว่า “เป็นวัยพายุบูแคม” เป็นวัยของความสับสนวุ่นวาย เนื่องจากมีลักษณะทางอารมณ์ที่แปรเปลี่ยนไปมาง่าย เป็นช่วงเวลาที่บุคคลไม่ควรได้รับการปฏิบัติเยี่ยงเด็ก แต่ก็ยังไม่พร้อมที่จะได้รับการปฏิบัติเหมือนผู้ใหญ่ ช่วงเวลาระหว่างวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ จึงเรียกว่า “วัยรุ่น”

สุวชัย อินทรประเสริฐ (2534) ให้ความหมายของวัยรุ่นไว้ว่า เป็นวัยของช่วงอายุที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจเป็นอย่างมาก จากวัยเด็กเติบโตไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ จากสภาพที่ต้องพึ่งพาผู้ใหญ่ทางเศรษฐกิจไปสู่สถานะที่ต้องรับผิดชอบและพึ่งพาตนเองทางร่างกายก็จะมีวุฒิเจริญเติบโตของระบบอวัยวะสืบพันธุ์ในลักษณะพร้อมที่จะมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ได้

สุชา จันทร์อม (2539) ให้ความหมายว่า “วัยรุ่น” คือวัยที่สิ้นสุดความเป็นเด็ก เป็นวัยที่เป็นสะพานไปหาวัยผู้ใหญ่ไม่มีเส้นชัดเจนที่แน่นอนว่าเริ่มเมื่อใด และสิ้นสุดเมื่อใด แต่เป็นการกำหนดที่ความพร้อมทางร่างกายเป็นเครื่องตัดสิน วัยนี้มีความเจริญเติบโตทางร่างกายอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจและความรู้สึกนึกคิด โดยเฉพาะมีความคิดเป็นอิสระ และการเรียนรู้ความผิดพลาดด้วยตนเองมากกว่าจะเรียนรู้จากคำสั่งสอน ถ้าจะยึดถือว่าเริ่มเมื่อใดก็คือว่า ระยะที่เพศหญิงเริ่มมีประจำเดือน (Menstruation) และเพศชายเริ่มมีการหลั่งน้ำอสุจิ (Sperm)

กล่าวโดยสรุป “วัยรุ่น” เป็นช่วงวัยที่บุคคลพัฒนาจากวัยเด็กที่กำลังจะก้าวเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ เป็นวัยที่มีการเจริญเติบโตและการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยยึดถือเกณฑ์การเข้าสู่วัยรุ่นจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายรูปร่างและการเจริญทางวุฒิทางเพศอย่างสมบูรณ์โดยในเพศหญิงก็คือระยะที่เริ่มมีประจำเดือน (Menstruation) และเพศชายเริ่มเมื่อการหลั่งน้ำอสุจิ (Sperm) ซึ่งโดยปกติเด็กผู้หญิงจะเข้าสู่วัยรุ่นเร็วกว่าเด็กผู้ชาย ประมาณ

แนวคิดพฤติกรรมทางเพศ

การมีเพศสัมพันธ์เป็นพฤติกรรมทางสังคม ซึ่งทั้งชายและหญิงต่างได้รับการขัดเกลา (socialize) ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเป็นเพศ (sexuality) ของตนเองและของเพศตรงข้าม การขัดเกลาในเรื่องเพศอาจมีตั้งแต่เรื่องของความแตกต่างทางสรีระของหญิงและชาย อารมณ์ ความรู้สึก การแสดงออก ความเชื่อ ทักษะที่หญิงและชายมีต่อเพศของตนเองและต่อเพศตรงข้าม ซึ่งล้วนแต่มีสิ่งหล่อหลอมให้หญิงและชายรู้ถึงบทบาท (role) ที่สังคมกำหนดไว้ให้คนแต่ละเพศแสดง ทำให้ชายและหญิงทราบถึงบทบาทของตนเองในฐานะที่เป็นเพศหญิงและเพศชาย (gender) วัยรุ่นก็ได้รับการขัดเกลาจากองค์กรทางสังคมไม่ว่าจะเป็นครอบครัว โรงเรียน และสื่อต่าง ๆ ให้ได้รับรู้ เรียนรู้และสวมบทบาทเพศตามที่สังคมกำหนด อาจกล่าวได้ว่าเรื่องเพศ (sexuality) เป็นเรื่องที่มีความหมายกว้างโดยหมายรวมถึงสิ่งที่เป็นค่านิยม ทักษะ ความคิดของตนต่อเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับความรู้สึกทางเพศ การตอบสนองความต้องการทางเพศ และรวมถึงพฤติกรรมและความสัมพันธ์ทางเพศ ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนถูกกำหนดโดยสังคมและวัฒนธรรม โดยที่ทั้งผู้ชายและผู้หญิงเมื่อเกิดและเติบโตมาในสังคมจะถูกอบรมสั่งสอน และขัดเกลาให้เรียนรู้บทบาทในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศของตน บทบาทของชายและหญิง ในเรื่องเพศจะแตกต่างกันไปในแต่ละสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งมีผู้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเกิดพฤติกรรมทางเพศดังนี้

Kirkendall (1965) กล่าวถึงพฤติกรรมทางเพศว่า เป็นสัญชาตญาณ (sexual instinct) อย่างหนึ่งตามธรรมชาติของมนุษย์ เพราะมนุษย์เกิดมาพร้อมด้วยเพศ ความสุข ความสำเร็จของมนุษย์และสมาชิกในครอบครัวพึงจะได้รับขึ้นอยู่กับความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการปรับตัวทางเพศและการแสดงบทบาททางเพศที่ถูกต้อง รวมทั้งขึ้นอยู่กับความสามารถในการดำรงชีวิตไปตามความเหมาะสมแห่งลักษณะทางเพศของมนุษย์

Kirkendall (1965) ได้อธิบายความหมายและขอบเขตในเรื่องเพศไว้ดังนี้

1. เรื่องเพศเป็นแรงผลักดันที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้คนเรามีความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จและสามารถกระทำหรือแสดงพฤติกรรมในรูปต่างๆ ได้เพื่อให้บรรลุผลตามที่ตั้งใจไว้
2. เรื่องเพศเป็นแรงกระตุ้นหรือเครื่องเร้าใจที่ทำให้เพศชายและเพศหญิงมีความสนใจซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้การประกอบกิจการต่างๆ เป็นไปด้วยความราบรื่น
3. เรื่องเพศเป็นสิ่งที่สามารถกำหนดบทบาท หน้าที่ทาง ลักษณะการดำเนินชีวิตของคนเราอย่างเห็นได้ชัด นอกเหนือไปจากความสามารถที่เพียงแต่จะแบ่งมนุษย์ออกเป็นเพศชายและเพศหญิงให้แตกต่างกันเท่านั้น แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าเพศใดจะยิ่งหย่อนไปกว่ากัน
4. เรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมชาติที่แฝงอยู่ในร่างกายและจิตใจของคนเราอย่างลึกซึ้งและถาวร ซึ่งจะแสดงบทบาทที่สำคัญและเห็นได้ในชีวิตรักและการครองเรือน

5. เรื่องเพศเป็นสิ่งที่สามารถคลบกันทำให้ชีวิตมีความต่อเนื่องกันจากช่วงหนึ่งไปยังอีกช่วงหนึ่ง โดยกระบวนการทางการสืบพันธุ์ ซึ่งความต่อเนื่องนี้จะช่วยให้ลักษณะชีวิตหลายสิ่งหลายอย่างของพ่อแม่ถ่ายทอดไปสู่ลูกได้

Abramson(1983) ได้เสนอทฤษฎีระบบเพศ ทฤษฎีนี้มีความเชื่อว่า การแสดงพฤติกรรมทางเพศมีความสัมพันธ์กับการรับรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของสังคม (Cognitive structure) ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่สะสมไว้เป็นระยะเวลายาวนาน ถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษให้บุคคลรุ่นหลังได้รับรู้แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. มาตรฐานของบิดามารดา (Parental standard) ได้แก่ มารดา บิดา มีบทบาทในการสร้างมาตรฐาน ค่านิยมให้ลูกได้รับรู้ยึดถือเป็นหลักในการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ เช่น สั่งสอนว่าไม่รักใคร่ในวัยเรียน ผู้ชายต้องเป็นสุภาพบุรุษ ไม่ข่มเหงรังแกผู้หญิง เป็นต้น

2. บรรทัดฐานทางสังคม (Social norms) สังคมเป็นผู้กำหนดบรรทัดฐาน มิได้อยู่ที่ มารดา บิดา แต่เพียงอย่างเดียว เมื่อเจริญเติบโตขึ้นก็สามารถเรียนรู้ได้ จากกลุ่มเพื่อน เช่น ให้รู้จักระวังตัวจากการถูกล่อลวงจากผู้ชายในเรื่องของความรัก สื่อมวลชน ก็ทำให้เกิดการเรียนรู้ เช่น การล่อลวงเด็กผู้หญิง ไปขายบริการทางเพศ วัฒนธรรมก็ทำให้เกิดการเรียนรู้ เช่น การกอดจูบก้นในที่โล่งแจ้งไม่ควรกระทำ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของต่างชาติ วัฒนธรรมในบ้านเราก็คือเป็นเรื่องเสียหาย เป็นต้น

3. วุฒิภาวะ (Maturation) กระบวนการพัฒนาตน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปสู่การมีวุฒิภาวะสมบูรณ์ เช่น ในวัยรุ่นตอนต้น ผู้หญิงจะมีวุฒิภาวะเร็วกว่าผู้ชายในวัยเดียวกันทุกด้าน ถ้ามารดา บิดา หรือผู้ปกครองไม่เข้าใจจะเกิดการเปรียบเทียบ ว่าลูกผู้ชายพัฒนาไม่ดีเหมือนลูกผู้หญิง อาจทำให้วัยรุ่นเกิดความน้อยใจ ในวัยรุ่นตอนกลาง ช่วงอายุประมาณ 16-19 ปี ความต้องการทางเพศรุนแรงมาก แต่เนื่องจากวัยรุ่นนี้มีการพัฒนาทางสติปัญญาอย่างรวดเร็ว จึงช่วยให้รู้จักปรับบุคลิกภาพให้มีพฤติกรรมที่สังคมยอมรับได้

4. ประสบการณ์ทางเพศในอดีต (Previous sexual) เป็นเรื่องที่ได้สะสมอยู่ในการรับรู้อบรมสั่งสอนให้แต่ละสังคมตลอดมา เช่น ในสังคมไทยถูกสั่งสอนมาว่าเป็นผู้หญิงต้องรู้จักรักษานวลสงวนตัว ไม่มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายก่อนแต่งงาน ผู้ชายต้องการแต่งงานกับหญิงสาวบริสุทธิ์ การตั้งครรรค์ก่อนแต่งงานเป็นเรื่องเสื่อมเสีย เป็นต้น การอบรมสั่งสอนดังกล่าวนำมาซึ่งการประพฤติปฏิบัติของวัยรุ่น ถ้าวัยรุ่นไม่กระทำตามจะไม่ได้รับการยอมรับในสังคม เป็นต้น

หลักปฏิบัติโครงสร้างในการรับรู้ ถูกอิทธิพลจากสิ่งที่เรียกว่า เครื่องกระตุ้นทางเพศ ซึ่ง Abramson แบ่งประเภทของสิ่งกระตุ้นทางเพศออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. สิ่งกระตุ้นการหลั่งของฮอร์โมนเพศ (Endocrinological stimuli) อิทธิพลอันเนื่องจาก

ฮอร์โมนเพศ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Lee (2001) ที่พบว่าระดับฮอร์โมนเทสโทสเตอโรน (testosterone) ที่เพิ่มขึ้นเป็นตัวกำหนดให้เกิดแรงขับทางเพศ (sex drive) และมีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของเพศชาย เช่น การฝันเปียกและการตื่นตัวทางเพศ (sexual activity)

2. สิ่งกระตุ้นทางสรีรภาพ (Physiological events) อิทธิพลอันเนื่องจากระบบประสาทส่วนกลางและระบบประสาทอัตโนมัติ

3. สภาวะของการกระตุ้นที่มีบุคคลหรือสิ่งที่เป็นตัวแทนของบุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย (Conditioned and uncondition stimuli) เช่นการแต่งการด้วยเสื้อผ้าที่ยั่วยวน การดูภาพยนตร์โป๊ การอ่านหนังสือโป๊ หรือการได้รับการสัมผัสโดยตรงจากคนรัก

4. อิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมหรือตัวแปรภายนอก (Stimulation stimuli) เช่น ยา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บรรยากาศที่เป็นใจหรืออยู่ในกลุ่มที่มั่วสุมในเรื่องเพศ เป็นต้น

Abramson ได้อธิบายถึงระบบเพศสัมพันธ์ (Sexual system) ว่า โครงสร้างทางสติปัญญาซึ่งเป็นผลมาจากการสะสมประสบการณ์ในอดีตที่ผ่านมาได้แก่ วุฒิภาวะ บรรทัดฐานทางสังคม มาตรฐานของบิดามารดา และประสบการณ์ทางเพศที่ได้รับมาก่อนจะก่อตัวเป็นหลักปฏิบัติแห่งความประพฤติทางเพศ (Codes of conduct) ซึ่งโครงสร้างทางสติปัญญาที่สร้างขึ้นมานี้เป็นสิ่งที่คอยควบคุมเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ ซึ่งหมายความว่าสิ่งกระตุ้นทั้งหลายเหล่านี้เมื่อกระตุ้นเราให้บุคคลแสดงออกทางด้านเพศทั้งที่เหมาะสมหรือไม่ก็ตาม พฤติกรรมทางเพศที่แสดงออกมานี้จะทำให้เกิดการเรียนรู้ ส่งผลย้อนกลับเข้าสู่ระบบกลายเป็นประสบการณ์ของบุคคลผู้นั้นต่อไป

จึงกล่าวได้ว่าแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีระบบเพศ โครงสร้างทางสติปัญญาของบุคคลเป็นตัวกำหนดและควบคุมพฤติกรรมแสดงออกในเรื่องเพศสัมพันธ์ทั้งหมด อีกทั้งยังเป็นหลักที่ยึดเหนี่ยวภายในจิตสำนึกของบุคคล และสามารถที่จะแสดงออกมาในวิถีการดำเนินชีวิตในลักษณะของความรู้ ความเชื่อ เจตคติ ค่านิยมเกี่ยวกับเรื่องเพศเหล่านั้น

Daccy (1980) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นจากปี 1931จนถึงปี 1970 ผลการวิจัยพบข้อสรุปใหญ่ๆ 3 ประการคือ

1. วัยรุ่นตอนปลายหรือในระดับมหาวิทยาลัยในปี 1970 มีประสบการณ์ทางเพศมากกว่าวัยรุ่นสมัยก่อนหน้า
2. ผู้หญิงในปี 1970 มีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงานเพิ่มมากขึ้นกว่าผู้ชาย
3. วัยรุ่นตอนต้นทั้งชายและหญิงมีแนวโน้มที่จะมีประสบการณ์ทางเพศเร็วขึ้นกว่าในยุคก่อนหน้า

จากข้อมูลแสดงให้เห็นแนวโน้มของการที่วัยรุ่นจะมีประสบการณ์ทางเพศเร็วขึ้น ผู้หญิงมีแนวโน้มของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสมากกว่าผู้ชายและวัยรุ่นตอนต้นมีประสบการณ์ทาง

เพศเร็วขึ้น ซึ่งเป็นแง่คิดว่าในปัจจุบันแนวโน้มของการวิจัยในอดีตจะทำให้เรารู้แนวโน้มของพฤติกรรมทางเพศได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในประเทศไทยเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นของ พนม เกตุมาน (2535) ซึ่งพบว่า วัยรุ่นสมัยนี้มีแนวโน้มจะมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสมากขึ้นและเร็วขึ้น วัยรุ่นชายมีประสบการณ์ทางเพศมากกว่าวัยรุ่นหญิง และมีแนวโน้มว่าเพศชายต้องการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหญิงด้วยกันมากขึ้น วัยรุ่นชายส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสว่าเป็นเรื่องไม่เสียหาย วัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสในวัยนี้ แต่มีแนวโน้มจะยอมรับมากขึ้น

Paxman และ Auckerman (1987) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมทางเพศแบบดั้งเดิมนั้นถูกกำหนดโดยศีลธรรม วัฒนธรรมและค่านิยมของสังคม ในขณะที่ด้วยกันปัจจัยทางชีวภาพและเศรษฐกิจได้มีส่วนเปลี่ยนแปลงจริยธรรม ค่านิยม รวมถึงกลไกการควบคุมทางสังคมด้วย กล่าวคือ การที่บุคคลจะมีพฤติกรรมทางเพศอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับการรักษาชื่อเสียงของตนเอง จากการเชื่อฟังคำสั่งสอนตามประเพณีเกี่ยวกับเรื่องเพศของบิดามารดา ตลอดจนการยอมรับบรรทัดฐานทางสังคมที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่

Brooks-Gunn และ Furstenberg (1989) ได้แบ่งปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นแตกต่างกัน ดังนี้

1. ปัจจัยทางด้านชีวภาพ พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นจะได้รับอิทธิพลโดยตรงจากฮอร์โมนเพศ โดยมีปัจจัยทางด้านสังคมเป็นตัวกระตุ้นในการแสดงออกของพฤติกรรมทางเพศและการมีเพศสัมพันธ์ เช่น วันรุ่นที่เข้าสู่ภาวะทางเพศเร็ว มีแนวโน้มที่จะเป็นอิสระจากบิดามารดา มีการนัดหมายกับเพศตรงข้ามก่อนวัยรุ่นที่เข้าสู่ภาวะทางเพศช้า
2. ปัจจัยทางด้านครอบครัว ได้แก่ ค่านิยมในเรื่องเพศของบิดามารดา ความสัมพันธ์ในครอบครัว และการอบรมสั่งสอนจากบิดามารดาในเรื่องเพศ ล้วนมีอิทธิพลต่อการเริ่มมีเพศสัมพันธ์ที่เร็วหรือช้าของวัยรุ่น
3. อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน โดยเฉพาะบรรทัดฐานในเรื่องเพศของกลุ่มเพื่อน จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นเป็นอย่างมาก
4. ปัจจัยทางการศึกษา พบว่า วัยรุ่นที่มีผลการเรียนไม่ดีและมีระดับการศึกษาต่ำจะมีเพศสัมพันธ์เร็วกว่าวัยรุ่นที่ยังคงศึกษาอยู่ซึ่งโดยส่วนมากจะเป็นผู้ที่มิมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีด้วย
5. ปัจจัยทางด้านสังคม ได้แก่ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การศึกษา ตลอดจนการบริการของรัฐและสังคมที่จัดให้แก่วัยรุ่นในการได้มีโอกาสเรียนรู้เรื่องเพศก็มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นที่แตกต่างกัน

ชัยวัฒน์ ปัญญาพงษ์ (2524) กล่าวว่า พฤติกรรมทางเพศ (sexual behavior) เป็นเรื่องของความต้องการทางเพศหรือการร่วมเพศ ในทัศนะของนักจิตวิทยาไม่ถือเป็นการเรียนรู้ แต่เป็นสัญชาตญาณอย่างหนึ่งของมนุษย์ ที่พร้อมจะแสดงออกเมื่อร่างกายถึงวุฒิภาวะ เพราะฉะนั้นมนุษย์จึงแสดงออกถึงเรื่องเพศตลอดเวลา ทั้งที่รู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ความแตกต่างระหว่างเพศมีผลในการควบคุมพฤติกรรมมนุษย์มีแนวโน้มในการตอบสนองอารมณ์ทางเพศได้ง่ายถ้าสภาพแวดล้อมมีลักษณะเป็นการกระตุ้นความต้องการทางเพศ เช่น บรรยากาศตามชายทะเล ในบาร์ หรือสถานเริงรมย์ต่างๆ เป็นต้น เพราะเหตุนี้เองจึงปรากฏว่าหญิงสาวหลายรายต้องสูญเสียความเป็นสาวเพราะทนแรงขับทางเพศอันเนื่องจากสภาพแวดล้อมที่จูงใจไม่ได้

ชลอศรี แดงเปี่ยม และ ประยงค์ ถิมตระกูล (2526) ได้สรุปพัฒนาการและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ไว้ดังนี้

1. พัฒนาการทางเพศที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับภาวะเจริญเติบโตและพัฒนาการทางร่างกาย สรีรวิทยา จิตใจและอารมณ์ นอกจากนี้ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูและสิ่งแวดล้อมก็มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศด้วย
2. จิตใจและอารมณ์ของวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงมาก สับสน ไม่คงที่ อ่อนไหวง่าย บางครั้งก็ไม่สามารถควบคุมได้ การแสดงออกทางอารมณ์มักจะรุนแรงและเพิ่มมากขึ้นหากมีสิ่งกดดัน เพราะมีความว่าวุ่นเป็นทุนเดิม บางครั้งอาจมีอารมณ์เศร้าและกังวล ทำให้ง่ายต่อการถูกชักจูง
3. การรับอิทธิพลทางวัฒนธรรมจากต่างประเทศ เช่น การแต่งกายไม่มีคิติก การเที่ยวสถานเริงรมย์ จะเป็นปัจจัยผลักดันให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาได้ง่าย
4. การสมาคมระหว่างเพื่อนต่างเพศยังสับสน วัยรุ่นไม่แน่ใจว่าลักษณะใดจึงเรียกว่าเหมาะสม เนื่องจากมีความสับสนในการปรับตัวทางเพศ
5. วัยรุ่นเป็นวัยที่สมองมีการเจริญเติบโตเต็มที่ มีความคิดอ่านแตกฉาน มักจะสร้างมโนภาพและความฝัน มีความอยากรู้อยากเห็น อยากทดลองมีความสนใจที่จะหาข้อเท็จจริงในเรื่องต่างๆรวมทั้งเรื่องเพศ ทั้งเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงมักจะทำตัวให้เป็นที่สนใจของเพศตรงข้าม เมื่อเกิดแรงผลักดันให้เสาะแสวงหาความรู้เรื่องเพศจากสื่อต่างๆในที่สุดจะนำไปสู่ความอยากทดลองปฏิบัติ และการปฏิบัติจริง โดยทั่วไปแล้วเด็กวัยรุ่นมักจะทราบข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเพศจากกลุ่มเพื่อนมากกว่าทราบจากผู้ใหญ่
6. การมีเวลาว่างมากเกินไปทำให้วัยรุ่นมีจิตใจว่าวุ่นเพิ่มขึ้น และหาทางออกไม่เหมาะสม อาจนำไปสู่ความเสื่อมเสียทางด้านต่างๆ
7. วัยรุ่นหรือนักเรียนนักศึกษา เมื่อทดลองมีเพศสัมพันธ์แล้วเกิดป่วยเป็นกามโรคจะเกิดความเสียใจ มักจะอายปกปิดเอาไว้ หรือหาทางรักษาเอง

มยุรี ภูงามทอง (2533) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางเพศของวัยรุ่น ดังนี้

วัยรุ่นตอนต้น (อายุ 12-15 ปี)

การเจริญเติบโตของร่างกายจะเป็นไปอย่างรวดเร็ว เป็นระยะเข้าสู่วัยหนุ่มสาว ผู้ชายจะเริ่มมีหนวดเครา เสียงห้าว ร่างกายสูงใหญ่ และมีขนที่รักแร้และอวัยวะเพศ การพัฒนาทางด้านเพศจะเกิดขึ้น คือ ผู้ชายสามารถหลั่งน้ำอสุจิได้ภายในระยะเวลา 2 ปี ระยะนี้เด็กผู้ชายส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์เกี่ยวกับความสุขสุดขุดทางเพศ มีการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง สำหรับผู้หญิงมีลักษณะแสดงความเป็นหญิง คือ มีหน้าอก เอวคอด สะโพกผาย มีขนที่อวัยวะเพศ การพัฒนาทางด้านเพศจะเกิดขึ้น คือ การมีประจำเดือน จะทำให้มีความข้องใจเกี่ยวกับอวัยวะเพศของตนเองมากขึ้น เด็กผู้หญิงในวัยนี้ส่วนใหญ่จะหลีกเลี่ยงการสำรวจอวัยวะเพศของตนเอง

วัยรุ่นตอนกลาง (อายุ 16-18 ปี)

เป็นระยะที่มีการพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง เด็กวัยนี้จะมีอิสระมากขึ้นพยายามออกจากการปกครองของผู้ปกครองทั้งเพศหญิงและชาย เด็กจะพัฒนาความใกล้ชิดระหว่างกันและกันในกลุ่มเพื่อนมากขึ้น เช่น ร่วมเรียนในสถาบันเดียวกัน เด็กผู้ชายในวัยนี้จะมีกิจกรรมทางเพศ คือ การกอดจูบลูบคลำมากกว่าการร่วมเพศจริงๆ ยกเว้นเด็กหนุ่มบางคนจะมีการร่วมเพศเร็วถ้าอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่มีความสนใจในด้านนี้ ในช่วงวัยนี้เด็กจะมีนัดระหว่างชายหญิงบ่อย แต่ความสัมพันธ์จะเป็นไปไม่นานและไม่ดำเนินไปถึงขั้นสมรสกัน

วัยรุ่นตอนปลาย (อายุ 18-23 ปี)

เป็นระยะก่อนแต่งงาน จะคิดถึงความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม โดยมีการแสดงออกอย่างเปิดเผยและมีการแต่งงานกัน การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานจะเริ่มเกิดขึ้นในระยะนี้ ความผูกพันทางจิตใจของผู้ชายต่อคู่รักจะน้อยกว่าของผู้หญิง อาจเนื่องจากผู้ชายมีความขัดแย้งภายในจิตใจเกี่ยวกับการจะเลือกผู้หญิงมาเป็นคู่ครองว่าคนไหนดีคนไหนจะเหมาะสมกับตน สำหรับผู้หญิงจะมีความมั่นใจในความสัมพันธ์กับคู่รัก โดยจะเริ่มคิดถึงการใช้ความสุขจากการมีเพศสัมพันธ์ซึ่ง สิ่งนี้จะสร้างปัญหาให้กับผู้ชายหลายคน กล่าวคือเขาจะรู้สึกกังวลว่าจะทำให้ผู้หญิงมีความสุขจากการมีเพศสัมพันธ์ได้อย่างไร สำหรับในผู้หญิงถ้าเกิดมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสจะทำให้เกิดความวิตกกังวลเกี่ยวกับการตั้งครรภ์และชื่อเสียงของตัวเอง

จากการศึกษา จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นมีการแสดงออกมากขึ้นกว่าแต่ก่อน ทั้งนี้เนื่องมาจากการได้รับข่าวสารข้อมูล การศึกษาและการรับเอาวัฒนธรรมจากชาติต่างๆ ประกอบกับวัยรุ่นมีการเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ทางด้านร่างกาย จึงทำให้พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นปัจจุบันเห็นเด่นชัด และให้การยอมรับมากขึ้น

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศ

ประสาท อิศรปริดา (2523) ได้สรุปปัจจัยที่มีผลต่อการมีความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างชายหญิง คือ

1. การเปลี่ยนแปลงฮอร์โมนในร่างกาย

ถ้าต่อมไร้ท่อทำงานผิดปกติหรือไม่มีประสิทธิภาพ ก็จะมีผลให้พัฒนาการทางเพศดำเนินไปอย่างล่าช้า โดยเฉพาะถ้าต่อมเพศ ต่อมใต้สมองและต่อมธัยรอยด์มีความบกพร่องก็มีผลโดยตรงต่อการตอบสนองทางเพศ

Money และ Erhardt (1972) ศึกษาพบว่าเด็กที่เติบโตช้าว่าจะมีการพัฒนาความสนใจในเพศตรงข้ามเข้าไปด้วย ซึ่งจากการศึกษาวิจัยแสดงให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงระดับฮอร์โมนในร่างกาย จะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เด็กวัยรุ่น เริ่มมีความสนใจในเพศตรงข้าม และเกิดอารมณ์รักที่จะอยู่ใกล้ชิดหรือพูดคุยด้วย ซึ่งทำให้เด็กเข้าสู่การบรรลุวุฒิภาวะทางเพศโดยธรรมชาติ

2. อิทธิพลของการบรรลุวุฒิภาวะทางเพศ

วุฒิภาวะทางเพศจะเป็นตัวเร่งให้วัยรุ่นเกิดความสนใจเพศตรงข้าม เด็กที่เข้าสู่การมีวุฒิภาวะทางเพศเร็วกว่า ย่อมมีความสัมพันธ์ระหว่างเพศก่อนผู้ที่เข้าสู่วุฒิภาวะทางเพศช้า

Wagner (1980 อ้างถึงใน ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร , 2530) พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างอายุของการเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นและพฤติกรรมการเริ่มนัดพบ (Dating) กับเพศตรงข้าม คือ พวกเด็กที่เข้าสู่วัยรุ่นแล้ว (มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย และเพิ่มแรงขับทางเพศ) จะมีแนวโน้มที่จะมีความสนใจในเพศตรงข้ามเร็ว

3. อิทธิพลทางสังคม

แม้ว่าสังคมไทยจะยอมรับกันว่าชายและหญิงมีความเท่าเทียมกันมากกว่าสังคมอื่นอีกหลายสังคมก็ตาม เช่น การให้ความสำคัญของลูกชาย และลูกสาวไม่แตกต่างกัน ผู้หญิงมีอำนาจจัดการเรื่องต่าง ๆ ภายในบ้านได้ไม่น้อยกว่าชาย ผู้หญิงแต่งงานไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนนามสกุลไปเป็นของผู้ชาย เป็นต้น แต่เมื่อพิจารณากันอย่างลึกซึ้งแล้วพบว่ายังมีความไม่เท่าเทียมกันแฝงอยู่โดยเฉพาะเรื่องเพศ เช่น สังคมเปิดโอกาสให้ผู้ชายสามารถแสวงหาประสบการณ์ทางเพศได้อย่างอิสระ ในขณะที่ผู้หญิงถูกจำกัดสิทธิโดยสังคมไม่เปิดโอกาสให้ได้เรียนรู้ประสบการณ์เรื่องเพศได้เท่าเทียมชาย แม้แต่การพูดคุยเรื่องเพศก็เป็นสิ่งที่สังคมถือว่าไม่สมควรสำหรับผู้หญิง ทำให้ผู้หญิงมักขาดทักษะและความมั่นใจต่อการปฏิเสธหรือต่อรองความสัมพันธ์กับชายอันจะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ผลที่ตามมาอาจทำให้ผู้หญิงตั้งครครภ์ไม่พึงประสงค์การทำแท้ง เป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เป็นต้น

4. สื่อสารมวลชน

อิทธิพลของสื่อและวัฒนธรรมใหม่ๆ ที่แฝงมากับสื่อต่างๆ ทำให้บทบาทและพฤติกรรมทางเพศของชายและหญิงเปลี่ยนไป โดยเน้นที่การแสวงหาความพอใจให้ตัวเองมากกว่า (individualism) ภาพของผู้ชายที่เน้นถึงการแสดงออกทางเพศโดยไม่พยายามสร้างความผูกพันด้านอารมณ์กับผู้หญิง คนใดคนหนึ่ง การเป็นนักคัมภีร์เที่ยว การใช้ชีวิตแบบง่าย ๆ ได้กลายเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นชายรุ่นใหม่ ในขณะที่สื่อต่างๆ ได้พยายามหล่อหลอมผู้หญิงที่เน้นความสวยงาม ความเย้ายวนทางเพศและความเป็นตัวของตัวเองในเรื่องเพศ และให้ความหมายเรื่องเพศเป็นความพอใจส่วนบุคคล ซึ่งมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นมากที่สุด เพราะวัยรุ่นเป็นช่วงวัยของการเลือกสรรพฤติกรรมสวามิภักดิ์ทางเพศ การสร้างความหมายและลักษณะความเป็นเพศผ่านสื่อ โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ และภาพยนตร์ จึงมีอิทธิพลโดยตรงต่อการพัฒนาลักษณะความเป็นเพศวัยรุ่น (นิมิต มั่งมีทรัพย์, 2541)

จึงกล่าวได้ว่าความเปลี่ยนแปลงของสังคมโดยเฉพาะการสื่อสารได้มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการสร้างความหมายและสัญลักษณ์ของความเป็นเพศชายและเพศหญิงในกลุ่มของวัยรุ่นที่เน้นความสุขและความพอใจทางเพศเฉพาะคนเพิ่มมากขึ้น

5. โอกาสในการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน

“โอกาส” เป็นภาวะที่สำคัญอย่างหนึ่ง เด็กที่มีเพื่อนต่างเพศมากอย่างเพียงพอและเหมาะสม ย่อมมีโอกาสดีกว่าเด็กที่มีเพื่อนต่างเพศไม่กี่คนหรือเด็กที่ได้รับการสนับสนุนและได้รับข้อเสนอแนะที่ดีจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ย่อมมีโอกาสในการเรียนรู้ที่จะปรับตัวและแก้ปัญหาต่างๆเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามได้ดีกว่า และในโรงเรียนถ้าเด็กมีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรม เช่น เล่นดนตรี เล่นกีฬา หรือเข้าค่าย ทำให้เด็กมีโอกาสสนทนาและเรียนรู้เกี่ยวกับเพื่อนต่างเพศได้ดีกว่า เด็กที่ไม่มีโอกาสได้คบเพื่อนต่างเพศ

สรุปแล้วสิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศ คือ พัฒนาการทางเพศและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ทำให้มีความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างชายหญิงเกิดขึ้น

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

การที่มนุษย์จะมีความสัมพันธ์กันนั้น แกรี เอฟ เคลลี (อ้างถึงใน นิมิตและศัลยาม, 2526) กล่าวว่าจะมีพื้นฐานสำคัญ 3 ประการคือ

1. ความรู้สึกเท่าเทียมกัน คือ ความรู้สึกที่มีต่อผู้อื่นในแง่ความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกับตนเอง ความสัมพันธ์ที่ดีจะเกิดขึ้นไม่ได้เลย ถ้าเริ่มต้นความสัมพันธ์ด้วยความรู้สึกถูกอีกฝ่ายหนึ่งหรือว่าอีกฝ่ายหนึ่งต่ำต้อยกว่าตนเอง หรือการเริ่มมีความสัมพันธ์โดยรู้สึกว่าอีกฝ่ายหนึ่งเหนือกว่าตนเองหรือต้องการสัมพันธ์เพื่อเรียกร้องความยุติธรรม ผลของความสัมพันธ์ประเภทนี้จะมีลักษณะ

ต่อต้านกันและขัดแย้งโดยปราศจากเป้าหมาย ดังนั้นถ้าต้องการความสัมพันธ์ที่ดีงามแล้ว ทั้งคู่ จะต้องการพ้องกันและกัน ปฏิบัติต่อกันอย่างให้เกียรติ กล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยแม้จะมีความเห็นไม่ตรงกันต้องใจกว้างเมื่อมีปัญหาขัดแย้งกัน

2. ความรู้สึกต้องการติดต่อสัมพันธ์กัน ซึ่งเกิดจากอิทธิพลต่างๆเช่น ความต้องการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม เป็นต้น ความรู้สึกต้องการการติดต่อสัมพันธ์จะมีอิทธิพลต่อการปรับระดับความสัมพันธ์ ความคงทนและการคงอยู่ของรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่ทั้งคู่ กำหนดขึ้น

3. การลงมือติดต่อสัมพันธ์ เป็นการใช้ความพยายาม ความอดทน เพื่อให้บรรลุความสัมพันธ์กับบุคคลที่ต้องการมีความสัมพันธ์ด้วย

ความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างชายหญิง

แกรี เอฟ เคลลี (อ้างถึงใน นิमितและศัลยา , 2526) กล่าวว่า จุดเริ่มต้นสำคัญที่สุดสำหรับมนุษย์ก็คือการพูดคุย เพื่อเป็นการชักนำไปสู่ความรู้สึกที่ลึกซึ้ง หนักแน่นเพิ่มขึ้นไปอีก การพูดคุยติดต่อและแสดงอารมณ์ความรู้สึกอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมาบ่อย ๆ เป็นการเพิ่มพูนความรู้สึกไปสู่การรักใคร่กันยิ่งขึ้น และหลังจากพูดคุยกันแล้วก็จะเกิดความสัมพันธ์ในระดับที่ลึกซึ้งขึ้น ในการที่จะร่วมแบ่งปันความรู้สึกทางเพศเกิดความรู้สึกสนใจ ห่วงใย ตื่นเต้น มีชีวิตชีวาเมื่อได้พบ บางคู่แสดงออกด้วยการกอดจูบเรื่อยไปจนถึงจูบคลำ และพบว่าคนที่คนเราจะกอดจูบกันนั้นขึ้นอยู่กับสถานที่และบรรยากาศด้วย

เมื่อคนสองคนอยู่ใกล้ชิดสนิทสนมกัน จะส่งผลให้เกิดความปรารถนาใคร่จะสัมผัสร่างกายของกันและกัน จนถึงขั้นสัมผัสอวัยวะเพศ ยังมีโอกาสอยู่ด้วยกันสองต่อสองมากเท่าใด ก็เป็นการเร่งเร้าทางอารมณ์เพศมากขึ้นเท่านั้น สำหรับผู้ชายบางทีการสัมผัสเล็กน้อยๆ หรือเพียงแต่คิดถึงคนที่พึงใจก็จะรู้สึกตื่นเต้นและมีอารมณ์ทางเพศ ผู้หญิงก็เช่นเดียวกันความรู้สึกทางเพศจะตื่นตัวขึ้นเมื่ออยู่ใกล้ชิดกับคนที่เธอรักและพึงใจ ในขณะที่บางคนอาจไม่ต้องการสัมผัสหรือหลีกเลี่ยงการถูกเนื้อต้องตัว ความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงจะเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับทัศนคติที่มีต่อเรื่องความรักและเพศสัมพันธ์ของแต่ละบุคคล ในการศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติต่อความรักและเพศสัมพันธ์ Peplau Rubin และ Hill (1977 อ้างถึงใน ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร , 2530) ศึกษาหนุ่มสาวจำนวน 231 คู่ พบว่าทัศนคติของความรักกับการมีเพศสัมพันธ์แบ่งเป็น 3 ประเภทคือ

1. Sexually Traditional วัยรุ่นกลุ่มนี้จะมีลักษณะความเชื่อในเรื่องของประเพณีที่ปฏิบัติตามกันมา โดยมีความคิดว่าการแต่งงานต้องมาก่อนการมีเพศสัมพันธ์ทางเพศ ซึ่งความเชื่อของวัยรุ่นกลุ่มนี้มักมีพื้นฐานมาจากจริยธรรมในสังคมและความเชื่อทางศาสนา

2. Sexually Moderate วัยรุ่นกลุ่มนี้มีความเชื่อว่าความรักไม่จำเป็นต้องแต่งงาน เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่าวัยรุ่นที่มีทัศนคติเช่นนี้จะอยู่ด้วยกันและมีเพศสัมพันธ์กันโดยไม่จำเป็นต้องแต่งงานเป็นพิธีการ วัยรุ่นกลุ่มนี้มักจะมีความคิดว่าการมีความสัมพันธ์ทางเพศเป็นทางหนึ่งของการเพิ่มเติมการแสดงความรัก
3. Sexually Liberal วัยรุ่นกลุ่มนี้มีความเชื่อว่า การมีความสัมพันธ์ทางเพศโดยไม่จำเป็นต้องมีความรักไม่ใช่สิ่งผิดเป็นเรื่องของความสนุกและเป็นทางหนึ่งที่จะเรียนรู้เพื่อที่จะรักคนอื่น ฉะนั้นวัยรุ่นกลุ่มนี้จะมีเพศสัมพันธ์ทางเพศกับเพศตรงข้ามแม้ว่าจะเพิ่งรู้จักกัน

สรุปแล้วทัศนคติในกลุ่มแรกเป็นพวกหัวเก่า เชื่อว่าไม่ควรจะมีเพศสัมพันธ์จนกว่าจะมีการแต่งงาน พวกที่สองเป็นพวกเดินสายกลางมีความคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์เป็นสิ่งที่ยอมรับได้ถ้าแต่ละฝ่ายรักกัน โดยทั่วไปคนกลุ่มนี้จะมีเพศสัมพันธ์ภายหลังการมีนัดครั้งแรก ประมาณ 6 เดือน และพวกสุดท้ายเป็นพวกเสรีนิยม มีทัศนะว่าเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องที่สามารถทำได้โดยไม่จำเป็นต้องรักใคร่สนิทสนม พวกนี้จึงมีเพศสัมพันธ์ภายในสัปดาห์แรกของการนัดพบ

วัยรุ่นปัจจุบันที่เริ่มมีความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศมักจะมีความคิดที่แตกต่างกัน ในวัยรุ่นหญิงนั้นความต้องการมีเพียงอยากใกล้ชิด ต้องการสัมผัสที่นุ่มนวลอ่อนโยน โดยไม่ต้องการถึงขั้นมีเพศสัมพันธ์ เรียกว่า Romantic Love แต่วัยรุ่นชาย อิทธิพลของฮอร์โมนเพศที่รุนแรงทำให้มีความต้องการทางเพศหรืออารมณ์ทางเพศสูงและถูกกระตุ้นได้ง่าย ยิ่งถ้ามีโอกาสสัมผัสทางร่างกายจะยิ่งกระตุ้นความต้องการทางเพศจนถึงกับต้องการมีเพศสัมพันธ์ด้วยเสมอ เรียกว่า Erotic Love โดยฝ่ายชายมักคิดว่าการที่ฝ่ายหญิงยินยอมให้ฝ่ายชายมีการสัมผัสถูกเนื้อต้องตัว เพราะต้องการให้ถึงขั้นมีเพศสัมพันธ์กันได้ และฝ่ายหญิงมักเข้าใจว่าการที่ฝ่ายชายล่วงเกินหรือต้องการมีเพศสัมพันธ์กับตนนั้นก็เพราะฝ่ายชายมีความรักในตนอย่างแท้จริง จึงยอมมีเพศสัมพันธ์ด้วยเพื่อพิสูจน์ความรักที่ตนมีต่อชายผู้นั้น (Moore & Rosenthal, 1993)

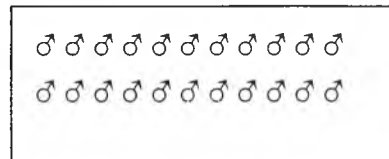
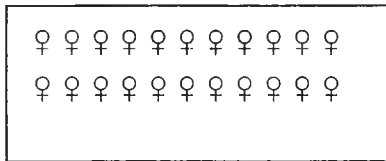
การคบเพื่อนต่างเพศและการนัดพบกับเพื่อนต่างเพศ

ในช่วงระยะเวลาเข้าสู่วัยรุ่น จะเห็นว่าส่วนใหญ่เด็กจะเริ่มให้ความสนใจกับเพศตรงข้ามอย่างเห็นได้ชัด คือ เริ่มตั้งแต่ให้ความสนใจตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการรักสวยรักงาม การแต่งกาย เพราะเด็กวัยรุ่นต้องการให้เพศตรงข้ามสนใจตนเองเช่นกัน เด็กวัยรุ่นทั้งชายและหญิงจึงพยายามดึงดูดความสนใจโดยการแต่งกายตามสมัยนิยมเพื่อให้เกิดจุดเด่นและเป็นที่น่าสนใจ หรือบางรายอาจแสดงความสามารถเฉพาะตัวออกมาให้เห็น เช่น การเล่นกีฬา การเล่นดนตรี เป็นต้น จากการ

ที่เด็กเริ่มสนใจเพศตรงข้ามนี้จะนำไปสู่การทำความรู้จักกับเพื่อนต่างเพศและนำไปสู่การนัดพบในที่สุด ในมุมมองของวัยรุ่นการนัดพบก็เพื่อตอบสนองต่อจุดประสงค์ต่างๆ ได้แก่ (Rice , 1999)

1. เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ มีเพื่อนพูดคุยได้ทุกเรื่อง ได้รับความเพลิดเพลินสนุกสนาน
2. ต้องการเพื่อนต่างเพศเป็นคู่คิดที่ไม่ต้องรับผิดชอบแบบคู่แต่งงาน
3. เพื่อการเรียนรู้ทางสังคม เป็นการเรียนรู้และทำความเข้าใจคนในสังคม ฝึกทักษะการเข้าสังคม
4. เพื่อหาประสบการณ์และความพึงพอใจเกี่ยวกับเพศ
5. เพื่อแสวงหาและคัดเลือกบุคคลที่จะมาเป็นเพื่อน
6. เพื่อการบรรลุสู่ความรู้สึกใกล้ชิดผูกพัน และเป็นการคัดเลือกผู้ที่จะเป็นคู่ชีวิตในอนาคต

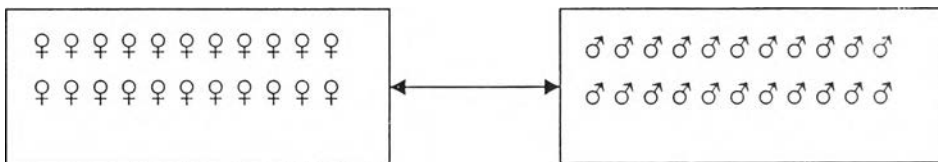
ในการเข้ากลุ่มเพื่อน Dunphy (1963 อ้างถึงใน ประไพพรรณ ภูมิวิฒิสาร , 2530) ได้ทำการศึกษาพัฒนาการการเข้ากลุ่มของเด็กวัยรุ่น โดยแบ่งพัฒนาการของการเข้ากลุ่มของวัยรุ่น เป็น 5 ระยะคือ

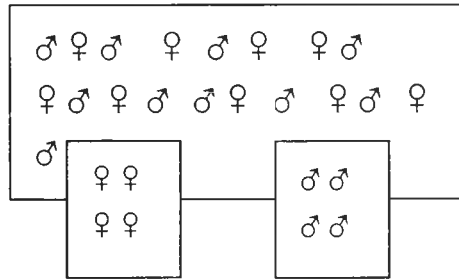
♀ = หญิง

♂ = ชาย

ระยะที่ 1 จะเป็นระยะที่เด็กยังอยู่ในระยะวัยเรียนตอนปลาย (ประมาณ 11 ปี) และกำลังจะเข้าสู่ระยะวัยรุ่น ระยะนี้เด็กจะมีกลุ่มเด็กหญิง และกลุ่มของเด็กชาย แยกกันอย่างเห็นได้ชัด โดยในทั้ง 2 กลุ่มจะมีกิจกรรมความสนใจของกลุ่มคน

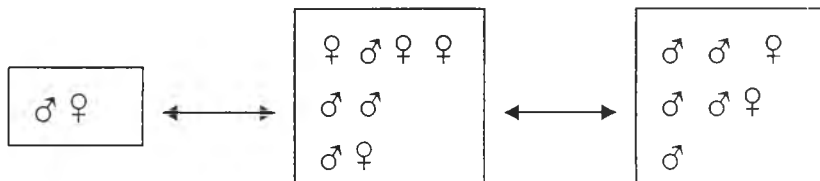
ระยะที่ 2 เป็นระยะเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น (ประมาณ 13 ปี) ระยะนี้กลุ่มเด็กหญิงและกลุ่มเด็กชาย จะเริ่มให้ความสนใจซึ่งกันและกัน เริ่มมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนเพศตรงข้ามเป็นครั้งแรก

ระยะที่ 3 ระยะนี้เด็กวัยรุ่น (ประมาณ 15 ปี) มาร่วมกลุ่มกันเป็นกลุ่มใหญ่ โดยกลุ่มจะมีทั้งเพศชายและเพศหญิง เริ่มมีการนัดหมายเที่ยวเตร่ แต่ในระยะนี้ยังมีวัยรุ่นบางคนที่ยังอยู่ในกลุ่มเพศเดียวกันอยู่

ระยะที่ 4 ระยะนี้เด็กวัยรุ่น (ประมาณ 17 ปี) จะเป็นระยะที่กลุ่มมีพัฒนาการเต็มที่ มีการแตกเป็นกลุ่มย่อย (Clique) มีเพื่อนสนิทกลุ่มย่อย (ประกอบด้วยสมาชิกทั้งสองเพศ) ที่มีความสนใจทัศนคติ ค่านิยมที่คล้ายกัน และระหว่างกลุ่มย่อยก็มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

ระยะที่ 5 เป็นระยะที่อยู่ในวัยรุ่นตอนปลาย เด็กวัยรุ่นจะเริ่มมีการจับคู่ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย การจับกลุ่มเพื่อนสนิทกลุ่มใหญ่เริ่มมีความเหนียวแน่นลดน้อยลง มีกลุ่มเพื่อนสนิทกลุ่มย่อยและเริ่มมีการจับเป็นคู่ ๆ ที่มีความเข้าใจกัน สนับสนุนซึ่งกันและกันมากขึ้น สนใจของตัวเองมากกว่ากิจกรรมของกลุ่ม ซึ่งความสัมพันธ์ในระยะนี้เหมือนความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนในวัยผู้ใหญ่

จากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของกลุ่มเพื่อนของวัยรุ่น พบสรุปได้ว่าวัยรุ่นตอนต้นจะรวมกลุ่มและมีกิจกรรมเฉพาะเพื่อนเพศเดียวกัน ต่อมาการรวมกลุ่มอยู่ในรูปของฝูงชน (crown) วัยรุ่นชายและหญิงเริ่มมีกิจกรรมต่างๆร่วมกัน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มต่อกัน จากนั้นวัยรุ่นตอนกลางเริ่มมีความสัมพันธ์ระหว่างเพศเกิดขึ้น มีกลุ่มเพื่อนซึ่งประกอบด้วยสมาชิกของทั้งสองเพศ แต่สมาชิกกลุ่มของเพื่อนเพศเดียวกันยังมีบทบาทอยู่ เริ่มมีการนัดพบเพื่อนต่างเพศ การรวมกลุ่มในรูปฝูงชนจะแตกเป็นกลุ่มย่อย (clique) กลุ่มเพื่อนที่มีสมาชิกทั้งสองเพศจะมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดและจะประกอบกิจกรรมต่างๆตามความสนใจของกลุ่ม จนในที่สุดจะแยกตัวออกจับกันเป็นคู่ๆกับเพื่อนต่างเพศเมื่ออยู่ในระยะวัยรุ่นตอนปลาย มีความสัมพันธ์ลึกซึ้งขึ้นซึ่งเป็นการนัดพบกันฉันท์หนุ่มสาว แต่ความสนใจต่อเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่นนั้นเกิดขึ้นตามธรรมชาติซึ่งปกติมักจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเช่นกัน คู่ของวัยรุ่นจึงมีจำนวนน้อยที่จะรักกันยืนยาวจนกลายเป็นคู่รักและแต่งงานกันในที่สุด

ขนบธรรมเนียมประเพณีที่สัมพันธ์กับเรื่องเพศ

ในทุกสังคม ความเชื่อ ค่านิยม เจตคติ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อพฤติกรรมของคนในสังคม โดยเฉพาะเรื่องเพศหากจะมองย้อนไปในสมัยโบราณจะเห็นว่ามีการห้ามคบเพื่อนต่างเพศ แต่เมื่ออารยธรรมตะวันตกได้เริ่มเข้ามาในประเทศไทย มีผลให้ความเชื่อ ค่านิยม และเจตคติเริ่มเปลี่ยนแปลงไป สังคมไทยจึงมีการยอมรับให้คบเพื่อนต่างเพศได้มากขึ้น แต่ทั้งนี้จะต้องอยู่ภายในขอบเขตของขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม และศาสนา

การคบเพื่อนเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศเป็นสิ่งที่สังคมได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้เพื่อให้สังคมมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย แต่ค่านิยมส่วนมากมักจะเปลี่ยนแปลงตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป พฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลจึงต้องเปลี่ยนให้เข้ากับสภาพของสังคมใหม่ หากยังคงยึดมั่นค่านิยมตามสังคมเดิมจะเกิดความล้าหลังขึ้น

ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพศ สังคมไทยกำหนดให้เพศหญิงจะต้องรักษาวงศ์วานตัวเพศชายควรเป็นฝ่ายแสดงออกในเรื่องเพศ และนิยมให้เพศชายเป็นผู้นำ พ่อแม่มักจะไม่ยอมให้บุตรสาวไปเที่ยวตามลำพังกับเพื่อนต่างเพศ ปัจจุบันวัยรุ่นมีแนวโน้มจะรับและเลียนแบบตามอย่างตะวันตก มีความอยากรู้อยากเห็น อยากรองสิ่งแปลกใหม่ วัยรุ่นสนใจเพื่อนต่างเพศ และถ้าหากถูกขัดขวางหักท้วงอาจทำให้จิตใจหดหู่ ขุ่นมัว และอาจไม่ยอมทำตามผู้ใหญ่ เพราะเป็นวัยรุ่นแบบหลงใหลใฝ่ฝัน และเป็นความรักแบบรุนแรง ไม่ค่อยมีเหตุผล สิ่งต่างๆ เหล่านี้มีผลให้เกิดความขัดแย้งทางความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมทางเพศในสังคมระหว่างผู้ใหญ่กับวัยรุ่น

การปฏิบัติตัวเมื่อมีการนัดพบ

ในการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่นนั้นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นประการสำคัญคือ จะต้องคบกัน อยู่ในขอบเขตของขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามและเป็นที่ยอมรับของคนในสังคมไทย การยึดถือวัฒนธรรมต่างชาติโดยละเลยวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมไทย ย่อมก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในสังคมไทยได้ ฉะนั้นการวางตัวต่อเพศตรงข้ามในระหว่างการนัดพบนั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญ

จากค่านิยมและขนบธรรมเนียมประเพณีแบบไทย กำหนดให้หญิงไทยพึงรักษาวนตัว ไม่ควรมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ผู้ใหญ่จึงพึงเล็งในการที่หญิงมีนัดกับเพื่อนชายมากเป็นพิเศษ สังคมจะไม่ยอมรับการไปสองต่อสองในเวลากลางคืน โดยเฉพาะการค้างคืนด้วยกัน เพราะอาจจะ เป็นสาเหตุให้มีเพศสัมพันธ์เกิดขึ้นได้ ดังนั้น การมีนัดกับเพื่อนต่างเพศในขณะที่เรียนหนังสือ จึงควร เป็นการร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียน เช่น การไปห้องสมุด การดูกีฬา ฯลฯ และควรจะไปเป็นกลุ่ม ไม่ควรไปเที่ยวสองต่อสอง ไปในที่ลับตาคนหรือไปในสถานที่ เช่น โรงภาพยนตร์ ผับ บาร์ ฯลฯ เพราะบรรยากาศเข้าวนให้อารมณ์เคลิบเคลิ้มในทางกามรมณ์และเพื่อป้องกันข้อครหาในนินทา หากหญิงจำเป็นต้องไปกับเพื่อนชาย ควรจะมีบุคคลที่ไว้ใจได้ หรือเพื่อนฝูงหญิงที่ไว้ใจได้ร่วมเดินทางไปด้วยกัน มีผู้เสนอแนวทางการวางตัวในการคบเพื่อนต่อเพื่อนต่างเพศไว้ดังนี้

ศาสตราจารย์คุณหญิงเต็มศิริ บุญยสิงห์ (2526) ได้เสนอแนะว่า

1. ในเรื่องมารยาททางสังคมที่ถือเป็นวัฒนธรรมที่ดีมีหลักว่า ชายจะต้องถือว่าหญิงเป็นเพศที่อ่อนแอกว่า จะต้องให้เกียรติและให้ความช่วยเหลือ

2. มารยาททางสังคมระหว่างเพศ จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของมารยาทสากล และต้องเป็นไปตามขอบเขตของวัฒนธรรมไทย คือ

2.1 การคบหาระหว่างชายหญิง ฝ่ายชายจะต้องไม่สัมผัสร่างกายหรือถูกเนื้อต้องตัวฝ่ายหญิงโดยไม่จำเป็นหรือไม่พักแรมร่วมกันโดยไม่ระมัดระวัง

2.2 การใช้ภาษาหรือถ้อยคำ ถ้อยคำที่ใช้กับฝ่ายหญิงจะต้องสุภาพเรียบร้อย

2.3 วางตัวเช่นสุภาพบุรุษและสุภาพสตรี สุภาพบุรุษ คือ ลูกผู้ชายที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาอย่างดี จนเกิดบุคลิกภาพที่น่าไว้วางใจ และมอบความรับผิดชอบให้ ส่วนสุภาพสตรี คือลูกผู้หญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาอย่างดี จนเกิดบุคลิกภาพที่เป็นเสน่ห์ และทำให้ลูกผู้ชายไม่กล้าล่วงเกิน

ศาสตราจารย์แพทย์หญิง เพ็ญศรี พิชัยสนธิ (คณะอนุกรรมการด้านครอบครัว , 2540) ได้กำหนดค่านิยมในเรื่องเพศไว้ ดังนี้

1. คนโสดทั้งชายและหญิงต้องรักษาความบริสุทธิ์

2. หญิงต้องรักษาวนตัว

3. การแสดงออกทางเพศจะมีได้เมื่อสมรสแล้ว

นอกจากนี้ จรัญ พรหมอยู่ (อ้างถึงใน สกถ วรเจริญศรี , 2545) ได้กล่าวถึงวัฒนธรรมสำหรับกุลสตรีและสุภาพบุรุษไทยไว้ดังนี้

กุลสตรีไทย	ควรอยู่ในกรอบขนบธรรมเนียมประเพณีไทย รู้จักสำรวมกิริยามารยาทเสมอ สุภาพเรียบร้อยทุกอริยาบท ไม่ประพฤตินให้เสื่อมเสียเกียรติกุลสตรีไทย มีศีลมีสัจย์ในการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด มีเหตุผลควบคุมพฤติกรรม ไม่กระทำอะไรตามอารมณ์
สุภาพบุรุษ	ช่วยเหลืออนุเคราะห์เพศที่อ่อนแอกว่าเมื่อมีโอกาส ปฏิบัติตน โดยซื่อสัตย์สุจริต ไม่ประพฤตินไปในทางเสื่อมเสียชื่อเสียงเกียรติยศ รักษากฎขนบธรรมเนียมประเพณีไทยอย่างเคร่งครัด รู้จักสำรวมกิริยามารยาทเสมอ ประพฤตินให้สมควรเป็นผู้นำที่ดี มีเหตุผลควบคุมพฤติกรรมไม่ทำอะไรตามอำเภอใจตน

จากสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น เช่น การเดินจับมือถือแขน การเดินโอบกอด การจูบกันและการมีเพศสัมพันธ์ เป็นสิ่งผิดขนบธรรมเนียมประเพณีไทย แต่ในปัจจุบันวัยรุ่นมีการเปลี่ยนค่านิยมไป เช่น การจับมือถือแขนกับเพื่อนต่างเพศเป็นเรื่องธรรมดา ดังการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องเพศและการคบเพื่อนต่างเพศ ซึ่งพบทั้งแนวคิดค่านิยมแบบดั้งเดิมและแนวคิดที่มีค่านิยมแบบใหม่ทางด้านเพศดังนี้

แนวคิดสนับสนุนค่านิยมแบบดั้งเดิม

จากการศึกษาของ สายหยุด กัลยาศิริ (2505) ได้ศึกษาทัศนคติและความสนใจของนักศึกษามหาวิทยาลัย จำนวน 1,187 คน เกี่ยวกับการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศ เพื่อจะได้มีโอกาสรู้จักกันได้ดีขึ้น รู้จักคู่ครองก่อนแต่งงาน นักศึกษาหญิงเห็นว่าควรมีนัดกับชายที่คาดว่าจะแต่งงานด้วย ถ้าเข้ากันไม่ได้ก็เปลี่ยนใหม่ ขณะที่มีการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศควรมีคนอื่นไปด้วย นักศึกษาชายและหญิงเห็นว่าการมีนัดควรขออนุญาตจากผู้ปกครองก่อนและสถานที่นัดพบที่เหมาะสมที่สุด คือบ้าน ต่อมา กัญญา แสงสุชาติ (2509) ได้ศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมทางสังคมนระหว่างผู้ใหญ่และหนุ่มสาวในระดับการศึกษาสูงในเรื่องค่านิยม 9 ประการ เกี่ยวกับครอบครัวและการสมรส คือ ความรัก การพบปะสมาคม การปฏิบัติของหนุ่มสาว การเลือกคู่ครอง การหมั้น การแต่งงาน การครองเรือน การมีบุตรและการอบรมเลี้ยงดู พบว่ากลุ่ม

ผู้ใหญ่และกลุ่มหนุ่มสาวเห็นพ้องต้องกันว่า การพบปะสมาคมระหว่างชายและหญิงเป็นสิ่งสำคัญในการแต่งงาน ชายหญิงไม่ควรไปตามกันลำพัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเวลาค่ำคืน ในกรณีของคู่รักการจับมือถือแขนกันเป็นสิ่งที่พึงกระทำได้ แต่ไม่ควรเกินเลยไปกว่านั้น

แนวคิดสนับสนุนค่านิยมแบบใหม่

จากการศึกษาของ บุปผา ลิมาบรรพ์ (2517) ได้ศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงค่านิยมของนิสิตครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 180 คน เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง พบว่าค่านิยมของนิสิตมีการเปลี่ยนแปลงตามการเวลาที่นิสิตเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย โดยนิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยมากกว่า 2 ปี จะมีความเปลี่ยนแปลงในเรื่องค่านิยม คือลดความเคร่งครัดในวัฒนธรรมไทยมากกว่านิสิตที่เวลาศึกษาในมหาวิทยาลัยต่ำกว่า และนิสิตหญิงมีแนวโน้มลดความเคร่งครัดลงมากกว่านิสิตชาย รัชนี วิเศษสังข์ (2518) ที่ได้ศึกษาจรรยาวิพากษ์ของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 418 คน เป็นชาย 212 คน หญิง 206 คน อายุ 13 – 18 ปี โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างสถานการณ์ในรูปแบบพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง จำนวน 18 ประการ ได้แก่ รักกันไม่เคยถูกเนื้อต้องตัวกัน ไปเที่ยวด้วยกันสองต่อสองตอนกลางคืนบ่อยๆ ไปดูภาพยนตร์ นั่งคุยกันในคอฟฟี่ชอป นัดพบกันอย่างเปิดเผย นัดพบกันอย่างลับๆ กุมมือกันเดินไปตามถนน กุมมือกันเดินไปในที่ลับตาคน เดินโอบกอดกันไปตามถนน เดินโอบกอดกันในที่ลับตาคน ป้อนอาหารให้กันในร้านอาหาร ป้อนอาหารในที่ลับตาคน นอนหนุนตักกันในสวนสาธารณะ นอนหนุนตักกันในที่ลับตาคน กอดจูบกันในโรงภาพยนตร์ กอดจูบกันในที่ลับตาคน ได้เสียกันโดยหมั้นหมายที่จะแต่งงานกัน ได้เสียกันโดยไม่คิดที่จะแต่งงาน และได้กำหนดฐานะของชายหญิง ผู้กระทำในพฤติกรรมในแต่ละสถานการณ์ไว้ 5 แบบ คือ เป็นนักเรียนชายนักเรียนหญิง ชายหนุ่มกับหญิงสาว ชายแต่งงานแล้วกับหญิงสาว ชายหนุ่มกับหญิงแต่งงานแล้ว และชายแต่งงานแล้วกับหญิงแต่งงานแล้ว จากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างประเมินค่าพฤติกรรมของชายหญิง ในแต่ละสถานการณ์ว่าถูกต้อง ชอบ และจะทำเพียงใด ในช่วงการประเมิน 5 ช่วงคือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด และไม่เลย ผลการศึกษาพบว่า เด็กวัยรุ่นชายและหญิง มีจรรยาวิพากษ์แตกต่างกันในทุกสถานการณ์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และจากค่าเฉลี่ยพบว่า เด็กวัยรุ่นชายมีจรรยาวิพากษ์ต่อพฤติกรรมหนึ่ง ๆ ว่าถูกต้อง สูงกว่าเด็กวัยรุ่นหญิงใน 16 สถานการณ์ ส่วนสถานการณ์ชายหญิงรักกันไม่ถูกเนื้อต้องตัวกัน และชายหญิงนัดพบกันอย่างเปิดเผย พบว่าวัยรุ่นหญิงมีจรรยาวิพากษ์ต่อพฤติกรรมทั้งสองนี้ถูกต้องมากกว่าเด็กวัยรุ่นชาย นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กวัยรุ่นมีจรรยาวิพากษ์ต่อพฤติกรรมของชายถูกต้องมากกว่าพฤติกรรมของหญิง และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยวัยรุ่นทั้งชายและหญิงตัดสินใจพฤติกรรมการแสดงออกในแต่ละสถานการณ์ ถ้าผู้กระทำเป็นเพศชาย จะตัดสินใจว่าถูกต้องสูงกว่าผู้กระทำที่เป็นเพศ

หญิง ทั้งใน 18 สถานการณ์ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน พบว่าส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า พฤติกรรมเหล่านี้เป็นเรื่องของหนุ่มสาววัยผู้ใหญ่

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าตามประเพณีไทยสมัยก่อน การนัดพบกันตามลำพังกับเพื่อนต่างเพศ ยังไม่เป็นที่รู้จักในสังคมไทย หนุ่มสาวจะมีโอกาสพบปะกันเฉพาะวันสำคัญที่มีพิธีทางศาสนา การเลือกคูครองเป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่จัดหาให้ตามเหมาะสม ผู้ชายไม่ถูกเนื้อต้องตัวหญิงก่อนการแต่งงาน ผู้หญิงต้องรักษาวลสงวนตัว การสัมผัสร่างกายถือว่าเป็นสิ่งต้องห้ามไม่ควรทำ ซึ่งมีหลักฐานปรากฏอยู่ในวรรณกรรมต่างๆของไทย เช่น สุภายิตสอนหญิง ที่พยายามจะสั่งสอนอบรมให้ผู้หญิงประพฤติตนอยู่ในกรอบประเพณี แต่ปัจจุบันค่านิยมและวัฒนธรรมเปลี่ยนไป การสื่อสารที่ทันสมัย ทำให้มีการรับวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามา วัยรุ่นมีอิสระในการคบเพื่อนต่างเพศ มากขึ้น ดังที่เห็นว่าในปัจจุบันโรงเรียนมัธยมส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนสหศึกษา การนัดพบระหว่างเพศจึงไม่ใช่เรื่องแปลก ประเพณีการห้ามจับมือถือแขนระหว่างชายหญิงที่เคยมีมาก่อนก็เกือบไม่มีให้เห็น

การมีนัดกับเพื่อนต่างเพศ ในวัยรุ่นจึงควรจะระวังตัวให้มาก แม้ว่าบุคคลนั้นจะเป็นที่สนิทสนมไว้ใจได้ เพราะบางครั้งสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เช่น บรรยากาศ เวลา สถานที่ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่ ฯลฯ อาจทำให้ผู้ไว้ใจได้เปลี่ยนแปลงเป็นผู้ที่ไม่น่าไว้ใจ การตัดสินใจมีนัดกับเพื่อนต่างเพศจึงควรให้ผู้ใหญ่หรือผู้ปกครองพิจารณาว่าสมควรไปหรือไม่ ซึ่งผู้ใหญ่จะพิจารณาตัวบุคคล จำนวนคน สถานที่เวลาและอื่น ๆ การที่มีผู้ใหญ่ให้คำปรึกษาในการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศในระยะเวลาที่เป็นวัยรุ่น จะทำให้มีพฤติกรรมการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศเป็นไปอย่างเหมาะสม และสามารถนำคำชี้แจงต่าง ๆ ที่ผู้ใหญ่ให้ไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติในอนาคตต่อไป

ผลที่ตามมาของพฤติกรรมที่ขัดต่อวัฒนธรรมไทย

วัยรุ่นที่ไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมทางเพศของตนเองให้เหมาะสมกับค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมได้นั้น อาจก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้น (หน่วยงานศึกษานิเทศน์ , 2530)

1. ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง วัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการอิสระ ต้องการประสบการณ์ใหม่ต้องการความยอมรับจากผู้อื่น ต้องการความรู้ความเข้าใจทางเพศอย่างถูกต้อง หากพฤติกรรมต่าง ๆ นั้นไม่ได้รับการยอมรับจากผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ไม่เข้าใจหรือไม่ให้แนวทางที่ถูกต้อง วัยรุ่นอาจกลายเป็นคนเก็บตัว ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพปกติได้ มีผลต่อการพัฒนาชีวิตในวัยต่อไปได้ ในเด็กวัยรุ่นบางรายได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจอย่างรุนแรงอาจนำไปสู่การเป็น โรคจิต โรคประสาทได้ โดยเฉพาะการตั้งครรภ์นอกสมรสเกิดขึ้นซึ่งสังคมไทยถือว่าเป็นเรื่องที่น่าอับอาย ทั้งสำหรับตัววัยรุ่นเองและครอบครัว บางครั้งวัยรุ่นเองจึงหนีปัญหาโดยการทำแท้ง ซึ่งอาจมีอันตรายต่อร่างกาย

และชีวิตในที่สุด และหากการทำแท้งไม่ประสบผล หรือการตั้งครรภ์ยังดำเนินต่อไปจนกระทั่งทารกคลอดออกมาก็จะก่อปัญหาต่างๆ ตามมาอีกมากมายทั้งต่อตัวเองและครอบครัว และสังคม และอาจทำให้เป็นปมด้อยไปตลอดชีวิต

2. ปัญหาเกิดในครอบครัว ในครอบครัวที่ยึดมั่นขนบธรรมเนียมประเพณี หรือวัฒนธรรมอย่างเคร่งครัด จะไม่สามารถยอมรับพฤติกรรมที่ขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม บางครอบครัวมีการลงโทษอย่างรุนแรงซึ่งมากหรือน้อยแตกต่างกันออกไป เช่น คุด่า ทูบตี กักบริเวณ ฯลฯ และการขัดกันในการคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องเพศนำมาซึ่งความแตกร้างในครอบครัว

3. ปัญหาสังคม หากวัยรุ่นยังเรียนอยู่และมีพฤติกรรมทางเพศไม่เหมาะสมก็จะไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนๆ ทำให้วัยรุ่นเกิดความละอาย และไม่คิดเรียนต่อทำให้ละทิ้งการศึกษา เรียนไม่จบ ทำให้ไม่สามารถทำงานเลี้ยงตัวเองได้ อาจถูกกลุ่มมิจฉาชีพล่อลวงให้เป็นขโมยหรือถูกล่อลวงไปเป็นหญิงขายบริการทางเพศ และเมื่อหาทางออกไม่ได้อาจหันไปพึ่งยาเสพติด ทำให้เป็นปัญหาของสังคม

ฉะนั้นเมื่อมีการนัดพบกับเพื่อนต่างเพศควรปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบของวัฒนธรรมอันดี ควบคุมพฤติกรรมทางเพศให้เหมาะสมเพื่อจะได้ไม่เกิดเป็นปัญหาต่อตนเอง ต่อครอบครัว และต่อสังคม

ประโยชน์ของการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศ

การมีนัดหรือการนัดหมายกับเพื่อนต่างเพศ มีผลดังนี้ (สมาคมสหเศรษฐศาสตร์. 2518)

1. ความสนใจในเพื่อนต่างเพศ เป็นลักษณะเฉพาะของวัยรุ่น ดังนั้น การคบหาสมาคมจึงเป็นการตอบสนองความสนใจดังกล่าว และได้นำเอาสิ่งที่ตนได้รู้ ได้พบเห็นจากการติดต่อกับเพื่อนต่างเพศ มาฝึกฝนตนเอง เช่น เดิมเป็นเด็กขี้อาย เก็บตัว ๆ ไม่มีความมั่นใจในตนเอง แต่งตัวไม่ถูกกาลเทศะ ถ้าได้มีโอกาสออกเกี่ยวกับเพื่อนต่างเพศ ซึ่งส่วนมากจะออกไปเป็นกลุ่มใหญ่ก็จะช่วยให้โดยปริยาย เช่น การปรับปรุงบุคลิกภาพของตนให้ดีขึ้น

2. ตามหลักจิตวิทยา มนุษย์มีความต้องการสำคัญอย่างหนึ่ง คือ ต้องการมีพวกพ้อง มีเจ้าของและเป็นเจ้าของ โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นมีความต้องการในเรื่องการเป็นที่ยอมรับจากผู้อื่นว่าเป็นคนหนึ่งในกลุ่ม และเป็นที่รู้จัก ดังนั้นการนัดพบเพื่อน ไม่ว่าเพศใดก็ตามเป็นการตอบสนองความต้องการดังกล่าว หากเพื่อนในกลุ่มสามารถนัดเกี่ยวกับเพื่อนต่างเพศได้ ดูเหมือนเป็นสิ่งโก้ น่ากระทำได้

3. ทำให้ได้รับความสนุกสนาน เป็นการพักผ่อนหย่อนใจอย่างหนึ่ง การนัดเที่ยวกัน อาจออกมาในรูปการดูภาพยนตร์ ฟังเพลง เดินรำ รับประทานอาหาร สถานที่บางแห่งต้องการผู้ชายดูแลคุ้มครอง ฉะนั้นผู้ชายจึงได้มีโอกาสฝึกฝนตนเองให้ทำหน้าที่สุภาพบุรุษ

4. การคบเพื่อนต่างเพศมาก ๆ ทำให้พบเห็นบุคลิกภาพหลายแบบ ทำให้เกิดความชำนาญในการปรับตัวเองให้เข้ากับผู้อื่น รับรู้ถึงความต้องการและความรู้สึกของผู้อื่น และรู้จักที่จะเลือกคบแต่คนที่ถูกใจและไปกับตนเองได้

ผลเสียของการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศ (สมาคมคหเศรษฐศาสตร์, 2518)

1. ในผู้หญิงการมีนัดเกี่ยวกับผู้ชายคนหลาย ๆ คน มักไม่ค่อยดี ถ้าเปลี่ยนคู่อบ่อยก็จะได้รับคำนิทาจากชาวบ้าน หรือถ้าไปไหนมาไหนด้วยกันบ่อย ๆ ก็มักจะเหมวว่าเป็นคู่อรักกัน ทำให้เปลี่ยนคู่อยาก ทั้งที่ผู้ชายที่นัดเที่ยวด้วยอาจไม่ใช่คนที่คิดจะเป็นคู่อรักด้วย และยังเป็นการตัดโอกาสที่จะมีชายอื่นมาสนิทสนมเพราะนึกว่ามีคู่อรักแล้ว

2. เมื่อออกเที่ยวกันบ่อย ๆ นานเข้าก็จะเลิกกันได้ยาก อาจมีการเรียกร้องสิทธิบางอย่างเกินความเป็นเพื่อน เช่น ขอตามไปรับไปส่งที่บ้านหลังเลิกเรียนหรืองานเลิก บางครั้งอยากเลิกก็ไม่กล้า เพราะไม่อยากทำให้อีกฝ่ายหนึ่งเสียใจ

3. เมื่อชายชวนหญิงเที่ยว หมายความว่าต้องการออกค่าใช้จ่ายทั้งหมด ถ้ายังไม่มีรายได้เป็นของตนเองก็จะทำให้เกิดปัญหาขึ้นได้ อาจจะนำไปสู่การกระทำผิดได้ เช่น ขโมยเงินพ่อแม่ ทำงานผิดกฎหมาย เป็นต้น หรือการไปเที่ยวกันมาแล้ว ก็จะทำให้เสียเวลาเรียน เสียเวลาทำงาน

4. อาจมีความสัมพันธ์ทางเพศอย่างลึกซึ้งขึ้นได้ หากออกเที่ยวด้วยกันและมีการถูกเนื้อต้องตัวกัน

ดังนั้นการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศจะมีประโยชน์หรือเกิดผลเสียขึ้นอยู่กับการวางตัวของวัยรุ่นเอง การตัดสินใจว่าพฤติกรรมใดถูกหรือผิดให้ยึดถือหลักประเพณีวัฒนธรรมในสังคมนั้น

ความหมายของจริยธรรม

จริยธรรม (Moral หรือ Morality) มีความหมายคล้ายหรือใกล้เคียงกับจริยศาสตร์ (Ethics) ในเรื่องของปรัชญา (Philosophy) ซึ่งเป็นเรื่องค้นคว้าหาความจริง เกี่ยวกับคุณค่าของความประพฤติในสังคมว่าอย่างไรที่ถือว่าถูกหรือดีและควรประพฤติและอย่างไรที่ถือว่าผิดหรือและชั่วไม่ควรประพฤติ แล้วกำหนดเป็นมาตรฐานไว้ (พระยาอนุมานราชชน , 2516 อ้างถึงใน รัชนี้ วิเศษสังข์ , 2518) Kohlberg (อ้างถึงใน Sprinthall & Sprinthall , 1969) กล่าวว่าโดยทั่วไปจริยธรรม หมายถึงความรู้สึกผิดชอบชั่วดี เป็นกลุ่มของกฎเกณฑ์มาตรฐานทางวัฒนธรรมของการประพฤติปฏิบัติทางสังคม ซึ่งบุคคลได้รับเอาไว้เป็นกฎเกณฑ์ภายในของตนเอง ซึ่งได้สอดคล้องกับคำกล่าวของ Piaget (1960) ที่ว่าจริยธรรมทุกอย่างประกอบขึ้นด้วยกฎเกณฑ์ที่บุคคลยอมรับนับถือ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในสังคม Rogers (1972) กล่าวว่า จริยธรรม คือ เกณฑ์มาตรฐานของความถูกและความผิด (standard

of right and wrong) ซึ่งกำหนดให้บุคคลกระทำตามค่านิยมในวัฒนธรรมที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่ จริยธรรมของบุคคลใดก็จะเป็นผลสะท้อนออกมาจากค่านิยมและอุดมคติของบุคคลนั้น

พณีส หันนาคินท์ (2533) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมว่า เป็นความประพฤติอันพึงปฏิบัติต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและต่อสังคม เพื่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองขึ้นในสังคมและสมาชิกในสังคม ซึ่งต้องเป็นความประพฤติที่สอดคล้องทั้งการกระทำและความรู้สึกในใจ

ได้มีนักจิตวิทยาหลายกลุ่มได้ให้ความหมายของคำว่าจริยธรรม (Moral) แตกต่างกันออกไป ดังนี้ (พรพนทิพย์ ศิริวรรณบุษย์, 2530)

นักจิตวิทยาจิตวิเคราะห์เชื่อว่าจริยธรรมคือสิ่งที่ได้รับการปลูกฝังขัดเกลา พัฒนาขึ้นจากแรงขับพื้นฐานภายในจิตใต้สำนึกของตน ขบวนการขัดเกลานั้นอยู่ในรูปของการเลียนแบบ (identification) ด้วยวัตถุประสงคที่จะปรับตัวตามมาตรฐานพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในสังคม

นักจิตวิทยาปัญญานิยม เป็นกลุ่มที่นำการศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมอย่างจริงจัง โดยเชื่อว่าจริยธรรมคือ กระบวนการเรียนรู้ที่เกิดควบคู่กับสติปัญญาของมนุษย์เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคม

นักจิตวิทยาการเรียนรู้ทางสังคมมีความเชื่อว่า จริยธรรม หมายถึง การควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ให้เข้ากับกฎเกณฑ์ หรือมาตรฐานความประพฤติได้ถูกต้องหรือดีงามที่กำหนดโดยสังคม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2522) กล่าวว่าในแง่ของพฤติกรรมศาสตร์ จริยธรรม หมายถึง ลักษณะทางจิตใจและสภาพแวดล้อม ซึ่งทำให้บุคคลมีการทำความดีหรือละเว้นความชั่ว ฉะนั้นพฤติกรรมศาสตร์จะศึกษาอิทธิพลของศาสนา กฎหมายและค่านิยมของหมู่ชน ในลักษณะที่มีผลต่อจิตใจของบุคคล และเป็นสภาพแวดล้อมที่บังคับการทำความชั่วของบุคคลไปพร้อมกัน และยังคงกล่าวไว้อีกว่า จริยธรรม หมายถึง ลักษณะทางสังคมหลายลักษณะของมนุษย์และมีขอบเขตรวมถึงพฤติกรรมทางสังคมประเภทต่าง ๆ ด้วย ลักษณะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมจะมีคุณสมบัติประเภทใดประเภทหนึ่ง ในสองประเภทคือ เป็นลักษณะที่สังคมต้องการให้มีอยู่ในสมาชิกในสังคมนั้น คือเป็นพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบให้การสนับสนุนและผู้กระทำส่วนมากเกิดความพอใจว่าการกระทำนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม ส่วนอีกประการหนึ่ง คือลักษณะที่สังคมไม่ต้องการให้มีอยู่ในสมาชิกในสังคม เป็นการกระทำที่สังคมลงโทษหรือพยายามกำจัดให้หมดไป และผู้กระทำพฤติกรรมนั้นส่วนมากรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและไม่สมควร

จากความหมายของจริยธรรมที่มีผู้ทรงคุณวุฒิทั้งในและต่างประเทศได้ให้ไว้พอจะสรุปได้ว่า จริยธรรมเป็นกฎเกณฑ์หรือมาตรฐานทางสังคมที่ควบคุมพฤติกรรมของบุคคลในสังคมนั้นให้ปฏิบัติตามค่านิยมในสังคม เพื่อให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

องค์ประกอบของจริยธรรม

Schneider (1976 อ้างถึงใน โสภณัท นุชนาถ , 2542) ได้แบ่งองค์ประกอบของจริยธรรม เป็น 4 ประการ คือ

1. การพิจารณาเกี่ยวกับจริยธรรม (moral judgement) คือการที่บุคคลตีค่าว่าพฤติกรรมใดถูก พฤติกรรมใดผิด สิ่งใดดีหรือไม่ดีควรทำหรือไม่ซึ่งขึ้นอยู่กับ การพิจารณาของคนในสังคมนั้นๆ
2. พฤติกรรมที่แสดงออกของจริยธรรม (moral behavior) ได้แก่การที่บุคคลแสดงพฤติกรรม ทางจริยธรรมออกมาจริงๆ เพราะบางคนรู้ว่าจริยธรรมคืออะไรแต่ไม่ยอมปฏิบัติก็มี ซึ่งบุคคลประเภท นี้ถือว่าเป็นบุคคลที่ยังมีจริยธรรมไม่สมบูรณ์
3. ความรู้สึกผิด (guilt) เมื่อบุคคลกระทำสิ่งใดที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมเขาจะรู้สึกละอายใจ ลำบากใจในการกระทำเช่นนั้น
4. การสารภาพผิด (confession) คนที่มีจริยธรรมเมื่อทำสิ่งใดผิดจะยอมรับสารภาพและยินดี รับผิดชอบในการกระทำของตน

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524) ได้แบ่งลักษณะต่างๆของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม ไว้ ดังนี้

1. ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การมีความรู้ไว้ในสังคมของตนนั้นถือว่าการกระทำชนิดใด ดีควรกระทำ และการกระทำชนิดใดเลวควรงดเว้น ลักษณะและพฤติกรรมประเภทใดเหมาะสม หรือไม่เหมาะสมมากนักน้อยเพียงใด ปริมาณความรู้เชิงจริยธรรมนี้ขึ้นอยู่กับอายุ ระดับการศึกษา และพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลด้วย
2. ทักษะคิดเชิงจริยธรรม หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะหรือพฤติกรรมเชิง จริยธรรมต่างๆว่าตนชอบหรือไม่ชอบลักษณะนั้นๆเพียงใด ทักษะคิดเชิงจริยธรรมของบุคคลส่วนมาก จะสอดคล้องกับค่านิยมในสังคมนั้น และบุคคลบางคนในสถานการณ์ปกติอาจมีทักษะคิดแตกต่างไป จากค่านิยมของสังคมก็ได้ ทักษะคิดเชิงจริยธรรมนั้นรวมถึงความรู้และความรู้สึกในเรื่องนั้นๆเข้า ด้วยกัน จึงใช้ทำนายพฤติกรรมเชิงจริยธรรมได้แม่นยำกว่าการใช้ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมทางสังคม ของบุคคลแต่เพียงอย่างเดียว
3. เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำหรือเลือกที่จะ ไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เหตุผลที่กล่าวถึงนี้จะแสดงให้เห็นถึงเหตุจูงใจหรือ แรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำต่างๆของบุคคล การศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรมจะทำให้ทราบว่า บุคคลผู้มีจริยธรรมในระดับแตกต่างกันอาจมีการกระทำที่คล้ายคลึงกันได้เสมอและบุคคลที่มี การกระทำเหมือนกันอาจมีเหตุผลเบื้องหลังการกระทำและมีระดับจริยธรรมที่แตกต่างกันได้ นอกจากนี้

นั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมนี้มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางสติปัญญาและอารมณ์ของบุคคล อีกด้วย

4. พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบหรือจดเว้นการแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์หรือค่านิยมในสังคมนั้น เช่น พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างชายหญิง พฤติกรรมใดที่สังคมเห็นชอบและสนับสนุน พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นสิ่งที่สังคมให้ความสำคัญมากกว่าด้านอื่นๆ ทั้งนี้เพราะการกระทำในทางที่ดีและเลวของบุคคลนั้นส่งผลโดยตรงต่อความผาสุกและความทุกข์ของสังคม

ในการที่เราจะพัฒนาจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับบุคคลใดในสังคมนั้นสิ่งที่ควรให้ความสนใจมากที่สุดคือการให้ความรู้เชิงจริยธรรมแก่บุคคลในสังคมนั้น ซึ่งควรจะได้ทำการปลูกฝังให้เกิดความรู้ความเข้าใจเชิงจริยธรรมอย่างถ่องแท้ ช่าง ซึ่ง เพื่อที่เด็กจะได้เกิดเจตคติที่ดีต่อหลักจริยธรรมต่างๆ อันจะนำไปสู่การเป็นบุคคลที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมในที่สุด

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม

มีนักจิตวิทยาหลายกลุ่มได้พยายามศึกษาในเรื่องจริยธรรม เพื่อสร้างเป็นทฤษฎีเพื่อมุ่งอธิบายถึงการได้มาซึ่ง จรรยาวิพากษ์ และลำดับขั้นการพัฒนาทางจริยธรรมดังนี้

1. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic theory)

Freud (1922) เชื่อว่าจริยธรรมเป็นส่วนเดียวกับตนในคุณธรรม (superego) ซึ่งได้พัฒนาขึ้นจากแรงขับพื้นฐานภายในจิตใต้สำนึก (พรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ , 2530) โดยการเลียนแบบ (identification) กับบุคคลที่เขายึดเป็นแบบอย่าง การเลียนแบบนี้เป็นการแสดงออกถึงความผูกพันทางอารมณ์กับบุคคลอื่นที่เด็กมีขึ้นเป็นครั้งแรก เช่น เด็กชายจะยึดพ่อเป็นแบบอย่างเพราะต้องการความรักอย่างมากจากแม่ เก็บซ่อนความอิจฉาและความรู้สึกเป็นศัตรูกับพ่อไว้ ส่วนเด็กหญิงจะเลียนแบบแม่ โดยมุ่งหวังให้พ่อรักและเก็บความรู้สึกชิงดีชิงเด่นกับแม่ไว้ และผลของการเลียนแบบอย่างผู้อื่นเช่นนี้ ทำให้เด็กได้รับเอาบุคลิกภาพ ค่านิยม รวมทั้งมาตรฐานทางจริยธรรมของวัฒนธรรมในสังคมจากผู้ที่ได้ก่เลียนแบบไว้เป็นของตน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ในกลุ่มทฤษฎีจิตวิเคราะห์ จริยธรรม คือ ตัวคุณธรรม(ethics) ที่ควบคุมพฤติกรรมภายนอกของมนุษย์ให้แสดงตามกฎเกณฑ์และค่านิยมของสังคมโดยเฉพาะจากการเลียนแบบผู้ที่ได้ก่ใกล้ชิด

2. ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning theory)

Skinner (1971) ได้ให้ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมทางสังคม (social environment) หรือวัฒนธรรม (culture) ซึ่งมีแนวคิดทางจารีตประเพณีเป็นหลัก โดยมีการกำหนดเงื่อนไขทางสังคม (social contingencies) ให้แก่เด็กในสังคมนับตั้งแต่เกิดมา จริยธรรมจะพบได้ในเงื่อนไขทางสังคมที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุมพฤติกรรมของเด็กซึ่งพ่อแม่จะเป็นผู้ที่สอนให้เด็กทราบถึงแนวทางการปฏิบัติตนในสังคม ถ้าเด็กทำพฤติกรรมที่พ่อแม่สอนได้ถูกต้องจะได้รางวัลหรือคำชมเชยซึ่งก็คือได้รับการเสริมแรง (reinforcement) ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้เด็กเรียนรู้ว่าจะไร้อรรถหรือผิด ดีและเลว ด้วยเหตุนี้ถึงแม้มนุษย์จะมีได้มีจริยธรรมหรือต้องการมาตรฐานทางจริยธรรมมาตั้งแต่เกิด แต่เมื่อโตขึ้นก็ต้องมีจริยธรรมและพฤติกรรมไปตามแนวโครงสร้างทางวัฒนธรรมของสังคม ซึ่งได้มาด้วยการกระทำและได้รับการเสริมแรงนั่นเอง

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าในกลุ่มนี้ จริยธรรมเป็นสิ่งที่เด็กเรียนรู้จากตนเองโดยกระทำด้วยตัวเองหรือพ่อแม่สอนให้เด็กกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้วได้ตัวเสริมแรง เช่น รางวัลหรือคำชม เป็นต้น

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning theory)

Bandura (1977) เป็นผู้เสนอทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมซึ่งปัจจุบันเปลี่ยนเป็นการเรียนรู้ทางปัญญาทางสังคม (Social Cognitive Theory) เชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมเป็นพัฒนาการของจิตใจและพฤติกรรมของบุคคลโดยสิ่งแวดล้อมจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมมนุษย์ เนื่องจากสิ่งแวดล้อมกับมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กันและประสบการณ์ที่ได้จากการแสดงพฤติกรรมนั้นๆทำให้เกิดการเรียนรู้และมีผลต่อการตัดสินใจแสดงพฤติกรรมที่ตนเลือก (Self regulation) ในครั้งต่อไปซึ่งการเรียนรู้อาจเกิดจากประสบการณ์โดยตรงหรือการเลียนแบบ เพื่อตอบสนองต่อรางวัลและหลีกเลี่ยงจากการลงโทษของสังคม

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าในกลุ่มการเรียนรู้ทางสังคม จริยธรรมเกิดจากการเรียนรู้ส่วนใหญ่ได้จากการสังเกตหรือการเลียนแบบเพื่อให้ได้ตัวเสริมแรง ต่างกับทฤษฎีการเรียนรู้ตรงที่ไม่จำเป็นต้องทำพฤติกรรมเองดูคนอื่นก็ได้

4. ทฤษฎีพัฒนาการทางพุทธิปัญญา (Cognitive development theory)

Piaget (1969) ได้ศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็ก และแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของแนวคิดทางจริยธรรม จากระดับที่มีวุฒิภาวะน้อยไปสู่ระดับที่วุฒิภาวะสูงขึ้น เป็น 2 ระยะคือ

1. จริยธรรมที่เกิดจากผู้มีอิทธิพล (Heteronomous Stage) เป็นขั้นจริยธรรมที่เกิดจากการบังคับเมื่ออายุ 0-8 ปี จริยธรรมในระยะนี้ขึ้นอยู่กับคุณธรรมของผู้ที่มีอิทธิพลเหนือเขา ซึ่งได้แก่พ่อ

แม่ ลักษณะของค่านิยมเป็นแบบตายตัวไม่มีการเปลี่ยนแปลงนอกเสียจากว่าผู้อิทธิพลเหนือเขาจะเปลี่ยนแปลง เด็กในวัยนี้จะเชื่อฟังคำสั่งสอนและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของผู้ใหญ่ โดยไม่มีข้อสงสัย และไม่ต้องการเหตุผล เด็กจะยึดถือกฎเกณฑ์ตายตัว เช่น ผิดเป็นผิด หรือถ้าทำผิดต้องได้รับโทษ โดยไม่ต้องคำนึงถึงแรงจูงใจหรือเหตุแห่งการกระทำนั้น (Fixed rules) และการถูกลงโทษเป็นการชดเชยความผิดได้ ดังนั้นจริยธรรมในข้อนี้คือการทำดีเพราะกลัวการถูกลงโทษ

2. จริยธรรมที่เกิดด้วยตนเอง (Autonomous Stage) เป็นการพัฒนจริยธรรมที่เกิดเมื่ออายุประมาณ 8 ปี ขึ้นไป Piaget เชื่อว่าจริยธรรมในขั้นนี้เกิดเนื่องจากการพัฒนาการทางสติปัญญา ที่สูงขึ้นรวมกับประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม ซึ่งจะให้ความรู้ความเข้าใจของเด็กพัฒนามากขึ้น จริยธรรมของเด็กวัยนี้จึงเกิดขึ้นจากตัวเด็กเอง เด็กสามารถเข้าใจในเรื่องนามธรรม การใช้เหตุผล ความร่วมมือ การตอบแทน การนับถือตนเองและผู้อื่น การเคารพในสิทธิของผู้อื่น การให้และการรับ ซึ่งกฎเกณฑ์ต่างๆ ไม่ใช่สิ่งตายตัว อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์และความเหมาะสม การปฏิบัติต่อผู้อื่นเป็นการแสดงความเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน รู้จักพิจารณาตัดสินความหนักเบาของการลงโทษกับความรุนแรงของการกระทำผิดซึ่งพัฒนาการที่เกิดขึ้นมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับสติปัญญาและอายุ (พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 2530)

Kohlberg (1970) ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลโดยเน้นที่ทฤษฎี พัฒนาการทางสติปัญญาของ Piaget และ Dewey นำทาง แต่เห็นว่าทฤษฎีดังกล่าวยังไม่สมบูรณ์ จึงทำการวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กและวัยรุ่นใหม่ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชาย 72 คน อายุ 10, 13, 16 ปี ซึ่งมีความเสมอภาคทางด้านสังคม โดยให้เด็กเหล่านี้พิจารณาปัญหาจริยธรรม 10 ข้อ ทั้ง 10 ข้อ เป็นการแสดงความกบฏข้อใจในสังคมปัจจุบัน ผลการศึกษาทำให้ Kohlberg ได้สร้างทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลขึ้นโดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ แต่ละระดับมีขั้นย่อย ๆ อีก 2 ขั้น รวมเป็นขั้นพัฒนจริยธรรม 6 ขั้น ดังนี้ (พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 2530)

ระดับที่ 1 ระดับก่อนมีจริยธรรมอย่างเป็นทางการเป็นเหตุเป็นผล (Preconventional level) เป็นระดับที่การให้รางวัลและการลงโทษเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่สำคัญ โดยเด็กไม่เข้าใจในกฎเกณฑ์การตัดสินถูกรอบงำโดยสิ่งแวดล้อม แบ่งเป็น 2 ขั้น

ขั้นที่ 1 ระดับจริยธรรมของผู้อื่น (Heteronomous Morality) จริยธรรมจะเกิดเพราะหลีกเลี่ยงการทำโทษ การที่เด็กจะตัดสินว่าพฤติกรรมใดถูกหรือผิดนั้นขึ้นอยู่กับผู้มีอำนาจเหนือพฤติกรรมของเขา ได้แก่ บิดา มารดา หรือครูอาจารย์ของเขา ฯลฯ เช่น ไม่หยิบขนมรับประทานก่อนได้รับอนุญาต เพราะกลัวเวตี เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ผลประโยชน์ของตนเป็นใหญ่ (Individualism and Instrumental Purpose and

Exchange) ในขั้นนี้จริยธรรมเกิดจากการสำนึกว่าสิ่งใดดีหรือไม่ดีโดยคำนึงถึงรางวัลเป็นสำคัญ โดยเด็กยังไม่เข้าใจถึงความซื่อสัตย์ หรือความยุติธรรม ถ้าเขาได้รับรางวัล เช่น คำชม ขนมน เงิน ในการกระทำใด ๆ ก็แสดงว่าพฤติกรรมนั้นถูกต้องดีงามแม้การกระทำนั้นจะขัดกับผู้อื่นก็ตาม

ระดับที่ 2 ระดับมีจริยธรรมอย่างมีกฎเกณฑ์ (Conventional Level) ระดับนี้บุคคลเริ่มยึดเอากฎของสังคมขึ้นมากำหนดความถูก ความดี ความสมควร โดยเริ่มจากการยอมรับของกลุ่มขึ้นเป็นกฎเกณฑ์ที่กำหนดในสังคม เช่น ระเบียบ ประเพณีจนถึงกฎหมาย การดำเนิน และการยกย่องชมเชยของสังคม เป็นสิ่งที่ควบคุม ความประพฤติ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นคือ

ขั้นที่ 3 การยอมรับของกลุ่ม (Mutual Interpersonal Expectations Relationships and Interperson Conformity) พฤติกรรมที่ถูกที่ควรในขั้นพัฒนาการวัยนี้คือ การยอมรับของกลุ่มหรือการยอมรับของพรรคพวก เช่น กลุ่มเพื่อน (peer group) นอกจากนี้เด็กจะมีความอับอายผู้อื่นที่จะรู้ความชั่วของตน

ขั้นที่ 4 ระเบียบระบบของสังคม (Social System and Conscience) ในขั้นนี้พฤติกรรมที่ถูกที่ควรขึ้นอยู่กับหน้าที่ระเบียบ ประเพณี หรือกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดไว้หรือตั้ง และจะรู้สึกผิดถ้าถูกลงโทษหรือไม่ได้รับการยอมรับจากผู้มีอำนาจทางกฎหมาย

ระดับที่ 3 ระดับมีจริยธรรมอย่างมีวิจารณ์ญาณ (Post conventional Level) ในระดับนี้พฤติกรรมทางจริยธรรมขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสังคม และกระบวนการสังคมประคองของบุคคลสิ่งที่ดีงามถูกต้องคือสิ่งที่คนในสังคมส่วนมากยอมรับว่าเป็นสิ่งดีและจากการเรียนรู้การเป็นสมาชิกของสังคม สามารถทำให้บุคคลพัฒนาสิ่งที่ดีที่ควรได้ด้วยตนเองในลักษณะที่เป็นสากลนิยม ไม่ได้ขึ้นอยู่กับอำนาจภายนอกเพียงอย่างเดียว Kohlberg ได้แบ่ง พัฒนาการจรรยาวิพากษ์ในระดับนี้เป็น 2 ขั้นคือ

ขั้นที่ 5 สัญญาสังคม (Social Contract or Utility and Individual Rights) พฤติกรรมที่ถูกที่ควรที่ดีในขั้นนี้ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมที่เสี่ยงส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับ จริยธรรมที่ผูกพันกับกฎหมายและหลักประชาธิปไตย แรงจูงใจที่สำคัญคือประโยชน์สุขของสังคม ความคิดที่เกี่ยวกับความถูกต้องของมนุษยชาติเริ่มมีขึ้น มีความละเอียดใจตัวเองเมื่อทำชั่ว ภูมิใจในตนเองเมื่อทำดี ทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับผู้อื่น

ขั้นที่ 6 คุณธรรมสากล (Universal Ethical Principle) เหตุผลที่ใช้ในจรรยาวิพากษ์ขั้นนี้คือ ความถูกต้องที่ได้รับการยอมรับจากคนส่วนใหญ่ทั่วโลกและทุกสังคม แรงจูงใจที่ก่อให้เกิดความถูกต้องขึ้นอยู่กับตัวเองความคิดเกี่ยวกับความถูกต้องนั้นยึดหลัก

ประชาธิปไตยและเคารพในคุณค่าของความสำคัญในชีวิตมนุษย์ทุก ๆ คน คุณธรรม
สากลนี้จะหล่อหลอมในจิตใจของมนุษย์ในกาลเวลา และด้วยกระบวนการสังคม
ประติขของมนุษย์แต่ละคน สามารถควบคุมตนเองได้ ไม่ขึ้นอยู่กับแรงบังคับจาก
ภายนอก

Kohlberg (1969) ได้ให้ความเห็นว่ามนุษย์ทุกคนไม่จำเป็นต้องพัฒนาจริยธรรมไปถึงขั้น
สุดท้าย คือขั้นที่ 6 แต่อาจหยุดชะงักอยู่ในขั้นใดขั้นหนึ่งที่ต่ำกว่าก็ได้ ซึ่งพบว่าวัยรุ่นส่วนมากจะมี
พัฒนาการถึงขั้นที่ 4

จากทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการทางจริยธรรมดังกล่าวข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า การศึกษา
จริยธรรมจะอยู่บนพื้นฐาน ดังนี้

1. ประสบการณ์ทางสังคมหรือการรับรู้ทางสังคมของบุคคลมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อ
การกำเนิดจริยธรรมและพัฒนาการทางจริยธรรม
2. บุคคลที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่คล้ายคลึงกันอาจมีจริยธรรมที่คล้ายคลึงกันได้
3. บุคคลที่มีระดับสติปัญญาที่แตกต่างกัน แม้จะได้รับประสบการณ์ทางสังคมที่
เหมือนกัน ก็อาจมีผลให้เกิดพัฒนาการทางจริยธรรมที่แตกต่างกัน

การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับการวัดระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

การให้เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลให้เหตุผลในการเลือกกระทำ หรือเลือกที่
จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งแสดงให้เห็นถึงแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำต่าง ๆ
ของบุคคล โดยที่บุคคลผู้มีระดับจริยธรรมในระดับแตกต่างกัน อาจมีเหตุผลเบื้องหลังการกระทำที่
แตกต่างกันได้

การศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมและการพิจารณาว่าบุคคลใดจะมีจริยธรรมในระดับใดนั้น
นักทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม คือ Piaget (1932) และ Kohlberg (1969) ได้ใช้การตัดสินใจ
เหตุการณ์และการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นเครื่องแสดงถึงพัฒนาการของบุคคลนั้น ทั้งนี้เพราะ
การศึกษาลักษณะทางจริยธรรมด้านอื่นนั้นทำได้ยากและไม่สามารแสดงพัฒนาการได้อย่างชัดเจน
การศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรมจะทำให้ทราบว่า การที่บุคคลอาจจะกระทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม
เนื่องจากเขามีเหตุผลบางอย่างที่สำคัญ ซึ่งเหตุผลเพื่อตัดสินใจที่จะเลือกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งใน
สถานการณ์ต่าง ๆ นี้เองที่ Kohlberg (1969) เห็นว่าจะแสดงให้เห็นถึงความเจริญทางจิตใจของบุคคล
ได้อย่างมีแบบแผน ดังนั้น Kohlberg (1969) จึงใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมนี้เป็นสิ่งที่แสดงถึงจริยธรรม
ของบุคคล โดยได้มีการสร้างหลักหรือจัดตั้งจริยธรรมเป็นประเภทต่าง ๆ หลักหรือประเภทที่ใช้
นี้จะแสดงถึงความเจริญทางจริยธรรมเป็นขั้น ๆ ไป ซึ่งพัฒนาการทางการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมนี้

Kohlberg (1969) เชื่อว่าเป็นไปตามขั้นจากขั้นที่หนึ่งผ่านแต่ละขั้นจนถึงขั้นที่หก บุคคลจะพัฒนาข้ามขั้นไม่ได้

การวัดระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

การวัดระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นวิธีการวัดตามแนวคิดของ Piaget (1932) และ Kohlberg (1969) โดยเน้นที่พัฒนาการทางการคิดและการตัดสินใจทางจริยธรรม วิธีการที่นิยมใช้เพื่อวัดระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมมี 3 วิธีการดังนี้ คือ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน , 2528)

1. วิธีการตอบโดยอิสระ โดยใช้วิธีการเล่าเรื่องให้ผู้ถูกวัดฟังทีละเรื่อง เป็นเรื่องที่มีเหตุการณ์ขัดแย้งระหว่างความต้องการส่วนบุคคลกับกฎเกณฑ์ของหมู่คณะหรือสังคม เช่น การให้ยาเพื่อทำลายชีวิตแก่ผู้เจ็บป่วยทรมาณที่อยากตาย หรือผู้ขัดสนทรัพย์ขโมยยาโรคมะเร็งมาให้ภรรยา เป็นต้น ผู้ถูกวัดจะต้องให้เหตุผลในการตัดสินใจให้ตัวเองในเรื่อง กระทำหรือไม่กระทำอย่างไรอย่างหนึ่งเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น เหตุผลที่ผู้ให้เกี่ยวกับเรื่องที่เล่าให้ฟังทั้งหมด 6 ถึง 9 เรื่องนั้น จะถูกนำมาวิเคราะห์เนื้อหาโดยผู้ชำนาญการ เพื่อจัดเข้าขั้นจริยธรรม 1 ถึง 6 ขั้น ตามทฤษฎีพัฒนาการของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของ Kohlberg (1969) วิธีนี้มีประโยชน์ในการศึกษาความคิดเห็นและธรรมชาติของจริยธรรมของผู้ตอบแต่ละคนได้อย่างละเอียด แต่มีข้อจำกัดอยู่หลายอย่างเกี่ยวกับความไม่มีแบบแผนของคำตอบ การตรวจให้คะแนนค่อนข้างยากและซับซ้อน อาจเกิดความลำเอียงได้ง่าย การรายงานผลมีหลายระบบยากแก่การตีความ และต้องการเวลามาก ในการวัดด้วยวิธีนี้ทำให้เกิดความจำกัดในการใช้และไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการวิจัยที่ต้องการวัดตัวแปรอื่นๆอีกด้วย

2. วิธีการวัดแบบมีตัวเลือก วิธีนี้ใช้การกระตุ้นความคิดของผู้ตอบด้วยเรื่องขัดแย้งทางจริยธรรมและวัดหาคำตอบให้ผู้ตอบได้เลือกจัดถูกในคำตอบที่ใกล้เคียงกับความคิดของตนมากที่สุดเพียง 1 คำตอบในแต่ละเรื่อง ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจันปัจจนิก (2520) ทำการวิจัยเรื่องจริยธรรมของเยาวชนไทย โดยใช้แบบวัดระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้วยวิธีนี้ โดยใช้เรื่อง 10 เรื่อง แต่ละเรื่องมีตัวเลือกเหตุผลที่จะกระทำหรือไม่กระทำ 6 ตัวเลือกซึ่งเป็นตัวเลือกในแต่ละขั้นตามทฤษฎีของ Kohlberg (1969) วิธีแบบนี้ลักษณะเป็นปรนัย สามารถสร้างและใช้ได้อย่างมีมาตรฐานสูง Yussen (1976) ได้รายงานผลวิจัยที่ใช้วิธีการวัดแบบปรนัย 12 ตัวเลือก ซึ่งปรากฏผลเป็นที่น่าพอใจอย่างยิ่ง แต่แบบวัดระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมแบบปรนัย 6 ตัวเลือก หรือ 12 ตัวเลือกนี้ยังมีข้อจำกัดในการใช้ โดยที่อาจมีปัญหากับเนื้อหาของตัวเลือกว่าจะตรงกับขั้นทั้ง 6 ขั้นตามทฤษฎีของ Kohlberg (1969) หรือไม่และการที่คำตอบให้เลือกนั้นจะเป็นการเร็วให้ผู้เลือกตอบขั้นที่สูงหรือต่ำกว่าขั้นจริยธรรมจริงของคนมากน้อยเพียงใด Rest และคณะ (Rest, et al. 1974) ได้ทำการวิจัยพบว่าผู้ตอบจะเข้าใจประโยชน์ที่ใช้หลักจริยธรรมต่ำกว่าขั้นของตนทุกขั้น

รวมทั้งเข้าใจประโยคที่ใช้หลักตรงกับชั้นจริยธรรมของตนเอง นอกจากนี้ยังใช้หลักจริยธรรมสูงกว่าชั้นของตนเองอีกหนึ่งถึงสองชั้น และผู้ที่เข้าใจประโยคที่ใช้หลักจริยธรรมที่สูงกว่าชั้นจริยธรรมของตนได้ ก็จะเลือกประโยคที่ใช้หลักจริยธรรมสูงกว่าในหนึ่งถึงสองชั้นนั้นแทนที่จะเลือกประโยคที่ตรงกับชั้นจริยธรรมที่แท้จริงของตน ดังนั้นคะแนนที่ได้จากการใช้แบบวัดโดยวิธีนี้ อาจเป็นคะแนนที่สูงเกินกว่าความจริงไปได้ประมาณหนึ่งชั้นในทฤษฎีของ Kohlberg (1969)

3. วิธีการประเมินค่าและเรียงอันดับความสำคัญของประเด็นปัญหา เป็นวิธีการที่ปรับปรุงวิธีการตอบจากวิธีการแบบจัดหาคำตอบให้เลือก (ในวิธีที่ 2) โดย Rest (1976) เห็นว่า วิธีการที่มีผู้ใช้บ่อยเดิมนั้นตัวเลือกมีลักษณะของการชักจูงใจให้ยอมรับเหตุผลในชั้นต่างๆ แต่พิจารณาเหตุผลเชิงจริยธรรมยังขึ้นอยู่กับภาวะที่ปัญหาที่เกี่ยวข้อง และการเห็นความสำคัญของประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้นอย่างกว้างขวาง Rest จึงได้พัฒนาแบบสอบวัดชื่อ The Defining Issues Test (DIT) ซึ่งสามารถวัดประเด็นทางจริยธรรมประเด็นที่สำคัญในเรื่องหนึ่งๆ โดยให้คำตอบมาหลายประเด็นที่เข้าอยู่ในชั้นของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมต่างๆ แต่ละเรื่องจะให้ผู้ตอบประเมินค่าประเด็นต่างๆ ทุกประเด็นที่ให้ไว้แล้ววนมา 4 ประเด็นที่เห็นว่าสำคัญที่สุดมาจัดเรียงลำดับความสำคัญอีกครั้งหนึ่ง วิธีการให้คะแนนแก่ผู้ถูกวัดแต่ละคนนั้น Rest ได้แนะนำไว้ 3 ประเภท คือ ใช้ดัชนีประเมินค่า ดัชนีเรียงลำดับและดัชนีชั้นพัฒนาการ จากการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบคุณสมบัติของดัชนี 3 ประการนี้ ทำให้ทราบว่าดัชนีเรียงลำดับให้ค่าความเชื่อถือสูงสุดและมีความสัมพันธ์บวกกับอายุมากพอๆ กับดัชนีประเมินค่า และมีความสัมพันธ์ ทางบวกสูงที่สุดกับความสามารถในการเข้าใจเรื่องด้วย ดังนั้นจึงควรใช้ดัชนีเรียงลำดับมากที่สุด

จะเห็นได้ว่าวิธีการวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม แต่ละวิธีมีการตอบ การให้คะแนนและการดำเนินการเก็บข้อมูลที่แตกต่างกันไป และแต่ละวิธีก็มีข้อดีข้อด้อยแตกต่างกัน ดังนั้นการจะเลือกใช้วิธีการใดเพื่อวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม นอกจากจะต้องพิจารณาข้อดีข้อด้อยของแต่ละวิธีแล้วยังต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของวิธีการวัดกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาด้วย

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกวิธีการตอบโดยอิสระพร้อมระบุเหตุผล เพราะเชื่อว่าการกำหนดระดับความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศ จะช่วยให้ทราบถึงจรรยาวิพากษ์ของวัยรุ่นเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์พบระหว่างชายหญิงได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

Kohlberg (1964 อ้างถึงใน Sprinthall & Sprinthall) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการพัฒนาการทางจริยธรรมไว้อย่างละเอียด พบว่า เด็กอเมริกันอายุ 7, 11, 13 และ 16 ปี มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นสูงขึ้นตามระดับ อายุ 7 ปี เกือบทุกคน (90 %) ใช้เหตุผล

เชิงจริยธรรมในชั้นที่ 1 และ 2 เด็กอายุ 10 ปี ยังคงใช้เหตุผลในชั้นที่ 1 และ 2 อยู่เป็นส่วนใหญ่ (กว่า 50%) แต่ก็เริ่มใช้เหตุผลในชั้นที่สูงขึ้น คือ ชั้นที่ 3 และชั้นที่ 4 บ้างแล้ว (กว่า 35%) วัยรุ่นอายุ 13 ปี ใช้เหตุผลในชั้นที่ 3 และ 4 เป็นส่วนใหญ่ (กว่า 50%) และยังมีผู้ใช้เหตุผลในชั้นที่ 1 และ 2 อยู่บ้าง (ประมาณ 20%) ส่วนวัยรุ่นอายุ 16 ปี แม้ยังคงใช้เหตุผลในชั้นที่ 3 และ 4 มาก (กว่า 50%) แต่ยังมีผู้ใช้เหตุผลในชั้นที่ 5 และ 6 มากกว่าเด็กกลุ่มอื่น ๆ (23%) ซึ่งแสดงว่าเหตุผลเชิงจริยธรรมของบุคคลมีพัฒนาการสูงขึ้นตามระดับอายุและความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับอายุมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .29$) ต่อมา Rest (1969) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กอายุระหว่าง 10 – 14 ปี พบว่าเด็กจะชอบเหตุผลที่เหนือกว่าที่เขาใช้อยู่มากกว่า และเด็กจะทำความเข้าใจกับเหตุผลที่เหนือกว่า 2 ชั้น ได้ยากที่สุด รองลงมา คือ เหตุผลที่เหนือกว่า 1 ชั้น ส่วนเหตุผลที่ต่ำกว่า 1 ชั้นเด็กจะทำความเข้าใจได้อย่างดี Niles (1983) ได้ศึกษาผลของการให้การศึกษาทางจริยธรรมต่อเยาวชนชายกับเด็กหนุ่มที่เริ่มจะเป็นเยาวชนตามทฤษฎี Piaget (1932) และ Kohlberg (1969) ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม คือ เป็นกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง โดยจัดให้มีการอภิปรายความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องทางจริยธรรมตามทฤษฎีของ Kohlberg (1969) ผลจากการศึกษาปรากฏว่าการอภิปรายความเห็นทางจริยธรรมมีผลต่อความสามารถในการให้เหตุผลทางจริยธรรมอย่างมีนัยสำคัญของเยาวชน และผู้ที่เริ่มจะเป็นเยาวชน

ตัวแปรที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อจรรยาวิพากษ์

จากผลการวิจัยที่มีผู้ทำไว้ พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อจรรยาวิพากษ์ของเด็กมีดังนี้คือ

อายุและระดับเชาวน์ปัญญา

Piaget (1969) พบว่า การตัดสินใจพฤติกรรมของเด็กอายุต่ำกว่า 9 ขวบ จะไม่คำนึงถึงสาเหตุ เหตุผล หรือ ผลที่ตามมา เหตุที่เป็นเช่นนี้ Piaget เชื่อว่า เป็นเพราะชอบเขตจำกัดทางเชาวน์ปัญญาของเด็ก เมื่ออายุของเด็กมากขึ้นจะมองสถานการณ์ต่าง ๆ กว้างขึ้น มีเหตุผลและแนวทางการตัดสินใจ พฤติกรรมจากจริยธรรมดีขึ้น

Kohlberg (1964 อ้างถึงใน Sprinthall & Sprinthall) ได้ศึกษาเด็กในระดับอายุต่าง ๆ พบว่า ขั้นการพัฒนาทางจริยธรรมของเด็กจะเป็นไปตามลำดับขั้นและมีความสัมพันธ์กับอายุที่เพิ่มขึ้น และพัฒนาทางจริยธรรมจากระดับหนึ่งไปสู่อีกระดับหนึ่งนั้นขึ้นอยู่กับระดับเชาวน์ปัญญา

เกอร รัตนสาขา (2515) ได้ศึกษาความแตกต่างระหว่างจรรยาวิพากษ์ของเด็กที่บ้านกับผู้ปกครอง พบว่าจรรยาวิพากษ์ของเด็กอายุ 9 – 12 ปี แตกต่างจากเด็กอายุ 13 – 16 ปี และได้ผลสรุปว่าอายุและระดับเชาวน์ปัญญา มีความสัมพันธ์กับจรรยาวิพากษ์ของเด็ก เนื่องจากเด็กมีประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้นนั่นเอง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าอายุและระดับเขavnปัญญาเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อจรรยาวิพากษ์ของวัยรุ่น

เพศ

Robinson, King และ Balswich (1972) ศึกษาทัศนคติระดับวิทยาลัย พบว่า ทั้งนักศึกษาชายและหญิงมีทัศนคติที่ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ต่อการสมรส ในช่วงปี 1970 มากกว่าในช่วงปี 1965 ในกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาในปี 1965 พบว่า 33% ของนักศึกษาชาย และ 70% ของนักศึกษานหญิง เชื่อว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสนั้นผิดจริยธรรม ส่วนในปี 1970 นั้น มีเพียง 14% ของนักศึกษาชาย และ 34% ของนักศึกษานหญิง ที่รู้สึกรว่าเป็นเรื่องขัดต่อจริยธรรม และจากการศึกษาของ Eggleston, Jackson และ Hardee (1999) ในเรื่องทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในจาไมก้า ที่มีอายุระหว่าง 11-14 ปี จำนวน 945 คน ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 64 ของวัยรุ่นชายมีประสบการณ์ทางเพศ และร้อยละ 6 ของวัยรุ่นหญิงที่มีประสบการณ์ทางเพศ และในเรื่องการเฝ้าระวังกลางคืน การจับมือถือแขน การเดินโอบกอด การกอดจูบ ตลอดจนการมีเพศสัมพันธ์ ไม่ถือเป็นเรื่องเสียหายสำหรับผู้ชายแต่เป็นเรื่องเสียหายสำหรับผู้หญิง สรุปแล้ววัยรุ่นหญิงจะเห็นว่าการมีเพศสัมพันธ์เป็นสิ่งผิดต่อจริยธรรมมากกว่าวัยรุ่นชาย ดังนั้นเพศเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อจรรยาวิพากษ์ของวัยรุ่น

การศึกษาของบิดามารดา

Foder (1969) ศึกษาจรรยาวิพากษ์ของเด็กวัยรุ่นนิโกลกับเด็กวัยรุ่นผิวขาว พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่เมื่อแยกเปรียบเทียบตามแนวการศึกษาของมารดาพบว่า จรรยาวิพากษ์ของเด็กกลุ่มที่มีมารดาจบการศึกษาชั้นมัธยมขึ้นไป แตกต่างจากกลุ่มเด็กที่มีมารดาไม่จบการศึกษาชั้นมัธยมอย่างมีนัยสำคัญ

จากการศึกษาเอกสารและผลงานต่าง ๆ ดังที่ได้แสดงไว้ข้างต้น พอกล่าวได้ว่าจรรยาวิพากษ์ของเด็กจะพัฒนาตามอายุ เขavnปัญญา และวุฒิภาวะ จรรยาวิพากษ์ของวัยรุ่นได้มาด้วยกระบวนการเลียนแบบอย่าง ซึ่งเป็นลักษณะทั่วไปในทุกสังคม ทำให้วัยรุ่นแสดงบทบาทแสดงความคิดเห็นและประเมินค่าให้เหมาะสมกับเพศของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมไทย การปฏิบัติตัวของชายและหญิงมีการใช้มาตรฐานเชิงซ้อน (double standard) คือ การพิจารณาโดยใช้เกณฑ์อันหนึ่งประเมินพฤติกรรมของชาย และใช้เกณฑ์อีกอันหนึ่งประเมินพฤติกรรมของหญิงทำให้ชายและหญิงถูกพิจารณาตัดสินแตกต่างกันในพฤติกรรมเดียวกัน (Reiss, 1960) เช่น การออกเที่ยวนอกบ้านตามลำพังผู้ชายทำได้ แต่ผู้หญิงทำเช่นนั้นบ้างจะถูกสังคมตำหนิ เด็กชายมีอิสระทำอะไรได้ตามใจชอบมากกว่าเด็กหญิง ซึ่งได้รับการเลี้ยงดูอย่างจำกัดขอบเขตมากกว่า สำหรับในเรื่องการติดต่อสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามนั้น หญิงจะถูกเข้มงวดมากกว่าชาย ชายสามารถแสดงออก

ได้มากมาย และการแสดงบางประการถือว่าเป็นของฝ่ายชายที่ต้องเป็นฝ่ายแสดงออก ในขณะที่ฝ่ายหญิงแสดงออกไม่ได้ มิฉะนั้นจะถูกสังคมตำหนิได้ แสดงว่าสังคมไทยได้เข้าถึงความแตกต่างทางเพศ อันเนื่องมาจากกระบวนการเลียนแบบอย่างของเด็กที่มีต่อพ่อแม่อย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้สังคมไทยไม่สนับสนุนให้เด็กในวัยเรียนมีการคบเพื่อนต่างเพศ จนกว่าจะถึงวัยที่สมควร การมีนัดกับเพื่อนต่างเพศถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสมในแง่ที่ยังอยู่ในวัยเรียน และถ้าเป็นนักเรียนหญิงด้วยแล้ว จะถูกตำหนิมากกว่าชาย ว่าเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสมไม่ถูกต้องตามบทบาทของกุลสตรี

ประเภทของโรงเรียน

สิริวรรณ คำเข้ม (2520) ได้ทำการศึกษา การคบเพื่อนต่างเพศระหว่างนักศึกษาหญิงชั้นปีที่ 1 ที่จบจากโรงเรียนสตรีและนักศึกษาหญิงที่จบจากโรงเรียนสหศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน พบว่า นักศึกษาหญิงที่จบจากโรงเรียนสตรีมีความวิตกกังวลต่อความคุ้นเคยใกล้ชิดกับเพื่อนต่างเพศ ในขณะที่นักศึกษาหญิงที่จบจากโรงเรียนสหศึกษามีความเชื่อมั่น และมั่นใจในตนเอง ในการคบเพื่อนต่างเพศมากกว่า ดังนั้น ประเภทของโรงเรียนอาจจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของของนักศึกษาในการนัดพบกับเพื่อนต่างเพศ และ เรณู เจริญศรี (2525) ได้ทำการศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง จำนวน 1,113 คน จาก 12 วิทยาลัย พบว่า นักเรียนที่อยู่ในสถานที่ศึกษาประเภทหญิงล้วนและประเภทสหศึกษามีทัศนคติที่ค่อนข้างไปทางคัดค้านเกี่ยวกับเรื่องการนัดพบกับเพื่อนต่างเพศ การวางตัวต่อเพศตรงข้าม และการปฏิบัติตัวต่อกันของเพศชายและหญิงในฐานะต่าง ๆ ส่วนนักเรียนที่อยู่ในสถานศึกษาประเภทชายล้วน มีทัศนคติที่เห็นด้วยกับการนัดพบระหว่างเพศ จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยทัศนคติของนักเรียนในทุกประเภทของโรงเรียน สรุปได้ว่าประเภทของโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง

ในด้านประเภทของโรงเรียน พบว่า สภาพการศึกษาในปัจจุบันนักเรียนชายและหญิงเรียนรวมกันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งทำให้โอกาสที่หนุ่มสาวจะอยู่ใกล้ชิดกันมีมากยิ่งขึ้น ดังนั้นเด็กวัยรุ่นที่เรียนโรงเรียนต่างประเภทกันน่าจะมีประสบการณ์กับเพื่อนต่างเพศ มีการเรียนรู้บทบาทอีกเพศหนึ่งตลอดจนมีการขัดเกลาทางทัศนคติที่แตกต่างกัน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคิดว่าเด็กวัยรุ่นที่ประเภทของโรงเรียนแตกต่างกันจะมีรยาวิพากษ์แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กวัยรุ่นที่เรียนโรงเรียนชายล้วนหรือโรงเรียนสหศึกษาจะมีรยาวิพากษ์ต่อพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงว่าถูกต้องมากกว่าวัยรุ่นที่เรียนโรงเรียนหญิงล้วน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

Wohl และ Dunlop (1970) ได้ศึกษาทัศนคติของวัยรุ่นไทย อังกฤษและอเมริกาเปรียบเทียบกัน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษาชายหญิง จำนวน 239 คน จากมหาวิทยาลัยโทเลโด (Toledo) ประเทศอเมริกา 104 คน มหาวิทยาลัยแลนเคสเตอร์ (Lancaster) ประเทศอังกฤษ 45 คน และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 90 คน วิธีการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ให้อ่านเรื่องๆหนึ่งที่มีใจความย่อๆ ดังนี้ มีบุคคลในเรื่องอยู่ 3 คน คือหญิงสาว นาย ก.และ นาย ข. ซึ่งนาย ข.หลงรักหญิงสาว แต่เธอไม่รักตอบ หญิงสาวหลงรักนาย ก. แต่เขาไม่ได้รักเธอ วันหนึ่งหญิงสาวได้ข่าวมาว่า นาย ก. จะจากไปไม่มีวันกลับ เธอตัดสินใจไปหานาย ก. และบอกว่าเธอรักเขา คืนนั้นหญิงสาวและนาย ก. ได้มีเพศสัมพันธ์กัน แต่ตอนกลางคืน นาย ก. ได้หลบหนีเธอไป พอรุ่งเช้าหญิงสาวไปหานาย ข. และเล่าเรื่องทั้งหมดให้นาย ข. ฟัง หญิงสาวและนาย ข. ได้มีเพศสัมพันธ์กันอีก แต่หลังจากนั้น นาย ข. ได้จับไล่หญิงสาวไม่ยอมรับเลี้ยงเธอ หลังจากอ่านเรื่องแล้วให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของตัวละครแต่ละตัว ซึ่งสรุปได้ดังนี้ นักศึกษาไทยแสดงความไม่เห็นด้วยต่อการที่ผู้หญิงจะเข้าไปหาผู้ชายก่อนมากกว่านักศึกษาอังกฤษและอเมริกา โดยนักศึกษาไทยแสดงความคิดเห็นว่าการกระทำของหญิงสาวไม่เหมาะสม น่าอับอาย เสี่ยงชื่อเสียงไม่มีเหตุผลและควบคุมตัวเองไม่ได้ นอกจากนั้นยังต้องการให้ความประพฤติในเรื่องเพศถูกต้องตามหลักศีลธรรมมากกว่านักศึกษาทางตะวันตกด้วย Offer (1971) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศในเด็กวัยรุ่นสหรัฐอเมริกาโดยใช้วิธีการศึกษาระยะยาวจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมเป็นชาย 73 คน เป็นหญิง 10 คน เริ่มต้นทำการศึกษาดังแต่กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมปลาย จนถึงชั้นปี 3 ในมหาวิทยาลัย ในเรื่องของการนัดพบ พบว่า 45% ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดไม่เคยมีการนัดพบเลยเมื่อเริ่มเรียนชั้นมัธยมปลายได้ 1 ปี และการนัดพบจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เป็น 77% เมื่อกลุ่มตัวอย่างศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 และ 23% ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งไม่เคยมีการนัดพบเลยจึงไม่รู้สึกรู้ว่าการไม่มีนัดเป็นสิ่งผิดปกติ สำหรับการมีเพศสัมพันธ์กลุ่มตัวอย่าง 80% เห็นว่าสามารถทำได้ แต่ควรรอให้จบชั้นมัธยมปลายเสียก่อน

การศึกษาของ Knox และ Wilson (1981) เกี่ยวกับพฤติกรรมการนัดพบของนักศึกษา มหาวิทยาลัย โดยทำการศึกษาที่ East Carolina กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจำนวน 334 คน เป็นนักศึกษาชาย 107 คน เป็นนักศึกษาหญิง 227 คน ผลการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่ของนักศึกษาจะรู้จักกับคู่เดทจากการแนะนำของเพื่อน การนัดพบจะเริ่มจากการไปรับประทานอาหารด้วยกัน ไปดูการแข่งขันฟุตบอล ส่วนเรื่องที่พูดคุยกันส่วนมากจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับโรงเรียนและเพื่อนๆ (30%) จะมีการพูดถึงเรื่องเซ็กซ์น้อยที่สุด (5%) แต่อย่างไรก็ตามเมื่อถามถึงพฤติกรรมทางเพศขณะที่มีการ

นัดพบนักศึกษาชายคาดว่าจะเกิดพฤติกรรมการจูบ การเล้าโลม ไปจนถึงการมีเพศสัมพันธ์ ในการนัดพบเพียงไม่กี่ครั้งมากกว่านักศึกษาหญิง จากการนัดพบนั้นจะมีการพัฒนาความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามเป็นไปตามลำดับขั้น เช่น การศึกษา Roche และ Ramsbey (1993) ที่ศึกษาพฤติกรรมของวัยรุ่นในการนัดพบว่าลักษณะความสัมพันธ์ที่ทำให้ชายหญิงเกิดการนัดพบมี 5 ขั้น คือ

- ขั้นที่ 1 คือ การนัดพบโดยปราศจากความชอบพอกันทั้งสองฝ่าย
(Dating with out particular affection)
- ขั้นที่ 2 คือ การนัดพบที่เกิดจากความชอบพอแต่ปราศจากความรัก
(Dating with affection but not love)
- ขั้นที่ 3 คือ การนัดพบที่เกิดจากความรัก
(Dating and being in love)
- ขั้นที่ 4 คือ การนัดพบกับบุคคลพิเศษเพียงคนเดียว และมีความรักกัน
(Dating one person only and being in love)
- ขั้นที่ 5 คือ การนัดพบเมื่อเป็นคู่หมั้นหมายกันแล้ว
(Dating with engaged)

และพฤติกรรมทางเพศที่เกิดขึ้นระหว่างมีนัด ได้แก่ การกอดจูบ การเล้าโลมไปจนถึงการมีเพศสัมพันธ์ โดย Roche และ Ramsbey ทำการศึกษาเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานศึกษาเป็นเวลาห้าปีหลังจากศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมการนัดพบเปรียบเทียบในปี 1983 กับนักศึกษาจำนวน 280 คน และปี 1988 กับนักศึกษาจำนวน 268 คน เป็นนักศึกษาที่เรียนอยู่ในวิทยาลัยทางตอนใต้ของ New England ซึ่งศึกษาถึงทัศนคติของนักศึกษาต่อการมีเพศสัมพันธ์เมื่อมีการนัดพบ พบว่าในการนัดพบนี้นักคิดเห็นว่าเป็นการเหมาะสมในการมีเพศสัมพันธ์คิดเป็นร้อยละดังตาราง

ขั้นที่	ปี 1983		ปี 1988	
	ชาย(%)	หญิง(%)	ชาย(%)	หญิง(%)
1.	15	4	23	2
2.	18	11	33	7
3.	49	32	60	16
4.	63	68	80	59
5.	74	81	69	75

จากตารางแสดงให้เห็นว่าเพศชายนั้นต้องการที่จะมีเพศสัมพันธ์กับเพศหญิงในขั้นที่ 3 คือ การนัดพบที่เกิดจากความรัก ส่วนเพศหญิงมีความคิดเห็นว่าการมีเพศสัมพันธ์กันควรเริ่มในขั้นที่ 4 และ 5 ซึ่งเป็นเพศสัมพันธ์ที่เกิดจากความรัก (Love) และความผูกพัน (Commitment) แต่ทั้งเพศชายและหญิงจะมีความคิดเห็นว่าเป็นการเหมาะสมที่จะมีเพศสัมพันธ์กันเมื่อมีการหมั้นหมายกันแล้วมากที่สุด ซึ่งได้ผลสอดคล้องกับ Kirkendell (1965) กล่าวว่า การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสนั้นถูกต้องตามจริยธรรม (moral) ถ้าทำให้ความสัมพันธ์ของชายและหญิงแน่นแฟ้นขึ้น แต่ถ้าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสนั้นทำให้ชายและหญิงคู่กันต้องเลิกร่างกัน ไปก็จะเป็นการผิดจริยธรรม

Femi (1980) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษามหาวิทยาลัยต่าง ๆ ของไนจีเรีย 729 คน โดยส่งแบบสอบถามไปรษณีย์ พบว่า นักศึกษามีความเห็นว่าการอยู่กินด้วยกันโดยไม่แต่งงานเป็นเรื่องธรรมดา นักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 22-27 ปี เคยมีประสบการณ์ในการมีเพศสัมพันธ์ถึงร้อยละ 48 และนักศึกษาเกือบทั้งหมดรู้จักสิ่งที่ใช้คุมกำเนิดแต่ยังไม่ได้นำไปใช้อย่างกว้างขวาง นอกจากนั้นนักศึกษายังเห็นว่าพฤติกรรมทางเพศต่อไปนี้เป็นเรื่องผิดปกติ คือ การใช้ปากกับอวัยวะเพศและการเป็นพวกรักร่วมเพศ ต่อมา Klander, Tyden และ Ruunsuvaara (1993) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมทางเพศของเด็กวัยรุ่นในเมืองอับซารา ประเทศสวีเดน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางเพศของเด็กวัยรุ่นชาวสวีเดนในปลายปี ค.ศ. 1970 ถึงปลายปี ค.ศ. 1980 เป็นการศึกษาในเมืองเดียวกัน ผลปรากฏว่ากลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 383 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ ความรู้ และเจตคติของเด็กเอง เกือบครึ่งหนึ่งของนักเรียนทั้งหมดเคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว และส่วนใหญ่กล่าวว่าโรคเอดส์มีผลกระทบต่อการมีเพศสัมพันธ์ของตน ร้อยละ 2 คิดว่าพวกตนได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษามาเพียงพอแล้วจากโรงเรียน และร้อยละ 41 คิดว่าพวกตนไม่ควรพูดคุยเรื่องเพศกับพ่อแม่ การวิจัยได้เสนอแนะว่าควรพยายามส่งเสริมให้มีการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน และปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้น เพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนาและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

จำเรียง ภาวิจิตร (2522) ศึกษาทัศนคติบางประการของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เกี่ยวกับครอบครัวและสังคม โดยศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 จำนวน 495 คน เป็นชาย 231 คน หญิง 264 คน พบว่าในเรื่องเกี่ยวกับค่านิยมที่เชื่อว่าผู้หญิงควรบริสุทธิ์ก่อนแต่งงานนักศึกษาชายร้อยละ 49.35 เห็นว่าค่านิยมดังกล่าวยังใช้ได้และควรปฏิบัติอยู่ แต่ก็มีนักศึกษาชายร้อยละ 40.69 ที่เห็นว่าไม่จำเป็นต้องปฏิบัติ และมีนักศึกษาชายร้อยละ 9.52 เห็นว่าค่านิยมนั้นล้าสมัยแล้ว ส่วนทัศนคติเกี่ยวกับการแต่งงานกับหญิงที่ไม่บริสุทธิ์มาก่อน พบว่า

นักศึกษาชายร้อยละ 69.26 ไม่ถือสาในเรื่องนี้ แต่ก็มีนักศึกษาร้อยละ 22.94 ถือสาเรื่องนี้ สำหรับทัศนคติเกี่ยวกับการทดลองมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงาน พบว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีค่านิยมแตกต่างกันมาก โดยมีนักศึกษาหญิงร้อยละ 83.33 เห็นว่า “ไม่ควรปฏิบัติเลย” ในขณะที่นักศึกษาชายจำนวนน้อยกว่านักศึกษาหญิงร้อยละ 39.83 ที่เห็นว่า “ไม่ควรปฏิบัติเลย” โดยสรุปทั้งนักศึกษาชายและหญิงต่างยังคงมีค่านิยมแบบเดิมของไทยอยู่ถึงแม้นักศึกษาชายจะเห็นด้วยกับค่านิยมตามวัฒนธรรมตะวันตกในเรื่องนี้อยู่บ้าง ส่วนในเรื่องของพฤติกรรมทางเพศ จริยา พงศ์วิวัฒน์ (2526) ได้ศึกษาทัศนคติในเรื่องการมีคู่อรัก การเลือกคู่ครอง และการสมรสของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ยอมรับพฤติกรรมการจับมือถือแขนกับคู่อรัก นักศึกษาชายเห็นว่าในกรณีเป็นคู่อรักกันมีเพศสัมพันธ์กันได้เป็นเรื่องธรรมดา แต่นักศึกษาหญิงส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย ยุทธศักดิ์ สมแสน (2528) ได้ศึกษาเปรียบเทียบจรรยาวิพากษ์เกี่ยวกับพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงของนักศึกษามหาวิทยาลัยครูทั่วประเทศปี 1 จำนวน 577 คน ในการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศในที่เปิดเผย ได้แก่ การเดินเกี่ยวก้อยกัน และการนั่งจับมือกัน การแสดงออกในที่ลับตาคน ได้แก่ การจูบมือ การโอบกอดกัน การนอนหนุนคอก การกอดจูบกัน การเล้าโลมกันและการได้เสียกัน ผลการศึกษาพบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยครูจะมีจรรยาวิพากษ์ในเรื่องการแสดงออกในเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศต่างกัน โดยมีปัจจัยที่ทำให้นักศึกษามีจรรยาวิพากษ์ต่างกัน คือ เพศ สายวิชาที่เรียน ความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศและวิทยาลัยครูที่นักศึกษานั้นกำลังเรียนอยู่

ชูลีพร อินทรไพบูลย์ (2536) ศึกษาเรื่อง ค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมในเรื่องเพศของนักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมในเรื่องเพศ และเปรียบเทียบกับค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมในเรื่องเพศ พบว่านักเรียนหญิงเห็นด้วยมากกว่านักเรียนชายในเรื่องการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองเป็นเรื่องปกติ และไม่เห็นด้วยมากกว่านักเรียนชายในกรณีชายหญิงโอบกอดกันในที่สาธารณะเป็นเรื่องที่ยอมรับได้และการมีคู่อรักหลายๆคนในเวลาเดียวกันเป็นเรื่องดี ส่วนคุณค่าของหญิงอยู่ที่การรักษาความบริสุทธิ์ไว้จนกว่าจะแต่งงาน นักเรียนหญิงเห็นด้วยมากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการศึกษาของฉวีวดี วิจิธรรม (2539) ถึงทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักเรียนวัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (The Theory of Reasoned Action) โดยเปรียบเทียบทัศนคติความเชื่อในผลของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักเรียนวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และปีที่ 5 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 795 คน ผลการวิจัยสรุปจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า นักเรียนชาย ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส

มากกว่านักเรียนหญิง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส มากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนในโรงเรียนชายล้วนยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสมากกว่านักเรียนในโรงเรียนสหศึกษาและนักเรียนหญิงในโรงเรียนหญิงล้วนกับนักเรียนหญิงในโรงเรียนสหศึกษา มีการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่แตกต่างกันตามตัวแปร สถานภาพครอบครัว การศึกษาของบิดามารดา มีการยอมรับเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสไม่แตกต่างกัน

พวงพรรณ จันทร์ตรี (2539) ศึกษาเรื่องค่านิยมการรักษาพรหมจารีของสตรีโสดที่ศึกษาอยู่ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนในเขตชุมชนหนึ่งของภาคกลาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค่านิยมเรื่องการรักษาพรหมจารี ความรู้ในเรื่องเพศ การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเป็นโรคเอดส์ และความสัมพันธ์ระหว่างอายุ อาชีพ การรับข่าวสารในเรื่องเพศ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเป็นโรคเอดส์ กับค่านิยมเรื่องการรักษาพรหมจารี จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสตรีโสดอายุระหว่าง 13-29 ปี จำนวน 330 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าผู้ชายยังถือความบริสุทธิ์ของหญิงเป็นสิ่งสำคัญ และทัศนคติของเพื่อนสนิทที่ปล่อยตัวทางเพศก่อนสมรสมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงที่ปล่อยตัวทางเพศทั้งในระดับชอบพอกัน รักกัน หรือหมั่นกันแล้ว นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังเห็นด้วยในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานว่าจะเป็นการให้ผลเสียมากกว่าผลดี สุรศักดิ์ เอี่ยมเก็บ (2541) ได้ศึกษาทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสกับบุคคลที่คาดหวังจะสมรสด้วย ของนักเรียนมหาวิทยาลัย สาขาวิชาที่ศึกษา เพศ สถานที่พักอาศัย สภาพการอยู่ร่วมกันของบิดามารดา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ ต่อการมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่คาดหวังจะสมรสด้วยของนักเรียนกับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม พฤติกรรมทางเพศของลูกกับลักษณะมุ่งอนาคต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน 400 คน นักศึกษาของมหาวิทยาลัยของรัฐบาล 400 คน รวม 800 คน ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน มีทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสกับบุคคลที่คาดหวังจะสมรสด้วย ในทางเห็นด้วยมากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐบาลนักศึกษาไม่ใช่สาขาทางด้านวิทยาศาสตร์ มีทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสกับบุคคลที่คาดหวังจะสมรสด้วย ในทางเห็นด้วยมากกว่านักศึกษาสาขาทางด้านวิทยาศาสตร์ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสกับบุคคลที่คาดหวังจะสมรสด้วย ในทางเห็นด้วยมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3, 2 และ 1 ตามลำดับ นักศึกษาชายมีทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ต่อการสมรส กับบุคคลที่คาดหวังจะสมรสด้วยในทางเห็นด้วยมากกว่านักศึกษาหญิง

ประพิมพร อัมพาพรหม (2543) ได้ศึกษา ค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตามตัวแปรเพศ สายวิชาที่เรียน ประเภทของโรงเรียน สถานภาพการสมรสของบิดามารดา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 400 คน ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่ร้อยละ 62.3 มีค่านิยมทางเพศเชิงลบและมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศคือ เคยดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ร้อยละ 79.5 โดยใช้สื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ ร้อยละ 78.8 เคยจับมือถือแขนกับคูรักรหรือเพศตรงข้าม ร้อยละ 66.8 เคยกอดจูบกับคูรักรหรือเพศตรงข้าม ร้อยละ 40.8

สร้อยวลัย สุขดา (2543) ได้ศึกษา ค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ เพื่อเปรียบเทียบค่านิยมทางเพศระหว่างนักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง และนักศึกษาที่อยู่ในมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานครกับนักศึกษาที่อยู่มหาวิทยาลัยในภูมิภาค โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ หรือศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 478 คน เพศชาย 164 คน และเพศหญิง 314 คน ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมของนักศึกษาเห็นด้วยกับเรื่องดังต่อไปนี้ “ผู้ชายต้องการคู่สมรสที่เป็นพรหมจรรย์ หญิงชายไม่ควรมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของหญิงไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมไทย การเสียตัวของหญิงถือเป็นสิ่งเสียหาย การรักษาความบริสุทธิ์ของหญิงเป็นสิ่งสำคัญ และหญิงสาวที่ตั้งครรภ์เนื่องจากการถูกข่มขืนควรทำแท้งได้ หากหญิงนั้นยินยอม” เป็นต้น

จากปัจจัยในเรื่องเกี่ยวกับ เพศ ประเภทโรงเรียน แผนการเรียน การศึกษาของบิดามารดา และสภาพการพักอาศัย มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ผู้วิจัยอยากทราบว่าในปัจจุบันวัยรุ่นมีการตัดสินใจระยวิพากษ์ (moral judgement) เกี่ยวกับพฤติกรรมความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างชายหญิงแตกต่างกันไปอย่างไรกับในอดีตจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจจะศึกษาจรรยาวิพากษ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการนัดพบระหว่างชายหญิงในการวิจัยนี้เป็นการศึกษาทัศนคติ และพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ทั้งนี้ได้ให้กลุ่มตัวอย่าง ตัดสินการกระทำของบุคคลสมมติจากสถานการณ์ต่าง ๆ เมื่อมีการนัดพบโดยเริ่มจากพฤติกรรมความสัมพันธ์ทางเพศในระดับผิวเผินจนถึงลึกซึ้ง 5 ระดับดังนี้

1. เดินจับมือกัน
2. เดินโอบกอดกัน
3. จูบกัน
4. มีการเล้าโลมกัน
5. มีการร่วมเพศกัน

และลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงในการนัดพบตามแบบของ Roche และ Ramsbey(1993) คือ

1. การนัดพบโดยไม่มีความรัก

2. การนัดพบโดยชอบกันแต่ไม่ถึงขั้นมีความรัก
3. การนัดพบที่เกิดจากความรัก
4. การนัดพบกับบุคคลพิเศษเพียงคนเดียว
5. การนัดพบกับคู่หมั้นหมาย

เพื่อศึกษาว่าเด็กวัยรุ่นมีการตัดสินใจพฤติกรรมความสัมพันธ์ทางเพศทั้ง 6 รูปแบบ ในลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงที่แตกต่างกันถูกต้องหรือไม่ หรือแบบใดควรมีความสัมพันธ์กับระดับใดได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาจรรยาวิพากษ์ของวัยรุ่นเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศในการนัดพบระหว่างชายหญิง

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะจรรยาวิพากษ์ของเด็กวัยรุ่นในกรุงเทพมหานครและกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในโรงเรียนชายล้วน โรงเรียนหญิงล้วน และโรงเรียนสหศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เนื่องจากเป็นวัยที่เด็กมีการตัดสินใจจริยธรรมอย่างมีกฎเกณฑ์
2. สถานการณ์ที่ใช้คือ เมื่อมีการนัดพบ (Dating) ในคู่ชายหญิงที่มีความสัมพันธ์ลักษณะต่างกับพฤติกรรมทางเพศที่เกิดขึ้น จะไม่รวมถึงความสัมพันธ์ที่เกิดจากการบังคับ เช่น การถูกลวนลามข่มขืน
3. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยควบคุมตัวแปร คือ ช่วงอายุของวัยรุ่น ส่วนตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ คือ เพศ ประเภทของโรงเรียน แผนการศึกษาที่เด็กเรียน ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา และสถานภาพการพักอาศัยในปัจจุบัน
 - 3.2 ตัวแปรตาม คือ จำนวนคนของกลุ่มตัวอย่างที่มีการยอมรับเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. จรรยาวิพากษ์ หมายถึง การตัดสิน หรือกำหนดคุณค่าของพฤติกรรมว่าถูกต้องพึงปฏิบัติเพียงใดหรือไม่ โดยการตัดสินว่าพฤติกรรมนั้นๆ ถูกหรือผิด จากการยอมรับของวัยรุ่นเกิน 50%
2. เด็กวัยรุ่น หมายถึง เด็กวัยรุ่นในกรุงเทพมหานครที่ชายและหญิงเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษา

ที่ 6 แผนการเรียนสายวิทยาศาสตร์ สายศิลป์คำนวณ และสายศิลป์ทั่วไป จากโรงเรียนชาวล้วน
โรงเรียนหญิงล้วน และโรงเรียนสหศึกษา ปีการศึกษา 2546

โรงเรียนชาวล้วน หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะนักเรียนชาย

โรงเรียนหญิงล้วน หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะนักเรียนหญิง

โรงเรียนสหศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

นักเรียนสายวิทยาศาสตร์ หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เน้นการเรียน
วิชาวิทยาศาสตร์และวิชาคณิตศาสตร์

นักเรียนสายศิลป์คำนวณ หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เน้นการเรียน
วิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาอังกฤษ

นักเรียนสายศิลป์ทั่วไป หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เน้นการเรียน
วิชาภาษาอังกฤษและวิชาสังคมศึกษาหรือภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน เป็นต้น

3. พฤติกรรมความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างชายหญิง หมายถึง การกระทำที่มีความ
เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างชายหญิงในระดับต่างๆที่ให้อวัยวะสืบพันธุ์จากสถานการณื
ต่างๆที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ระดับของการปฏิสัมพันธ์ทางเพศระหว่างชายหญิงมี 5 ระดับ คือ

- 1) เดินจับมือกัน หมายถึง การใช้แขนไปถึงมือ จับต้องมือหรือคล้องแขนกับ
ฝ่ายตรงข้าม
- 2) เดินโอบกอดกัน หมายถึง การใช้มือหรือ แขน โอบไหล่ เอว หรือสวมกอด
ฝ่ายตรงข้าม
- 3) จูบกัน หมายถึง การใช้ปากสัมผัสกับปาก หรือบริเวณใบหน้า ฝ่ายตรงข้าม
- 4) มีการเล้าโลมกัน หมายถึง การสัมผัส ลูบไล้ส่วนของร่างกายที่เร้าความรู้สึกทางเพศแต่
ยังไม่ถึงขั้นร่วมเพศกัน
- 5) มีการร่วมเพศกัน หมายถึง มีการสอดใส่อวัยวะเพศของฝ่ายชายเข้าช่องคลอดของฝ่าย
หญิง

คู่ของบุคคลสมมติ หมายถึง คู่บุคคลสมมติที่มีความสัมพันธ์ต่อกัน 5 ลักษณะ คือ

- 1) คู่ชายหญิงที่ไม่มีความรักแต่ไปเที่ยวด้วยกัน
- 2) คู่ชายหญิงที่ชอบกันแต่ยังไม่ถึงขั้นรักกัน
- 3) คู่ชายหญิงที่รักกัน
- 4) คู่ชายหญิงที่มีความรักมั่นคงต่อกัน โดยไม่มีผู้อื่น
- 5) คู่ชายหญิงที่เป็นคู่หมั้นหมายที่จะแต่งงานแน่นอน

4. สถานภาพการพักอาศัย หมายถึง บุคคลหรือผู้ปกครองที่วัยรุ่นพักอาศัยอยู่ด้วยในปัจจุบัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาด้านจิตวิทยาวัยรุ่น
2. ทำให้ทราบถึงจรรยาวิพากษ์ของวัยรุ่นเกี่ยวกับพฤติกรรมความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างชายหญิง
3. เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บิดามารดา ญาติผู้ใหญ่ ครู-อาจารย์ ที่จะทำความเข้าใจถึงค่านิยมของคนรุ่นใหม่ ซึ่งอาจจะช่วยลดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้